

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO
I ARMII OBCYCH

Jawne

Pf 4881

JAWNE

POUFNE

Egz. Nr 1

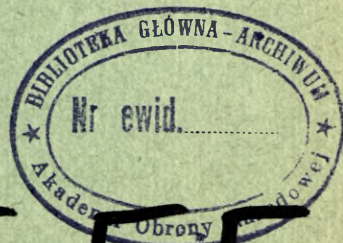
Tylko dla nauczycieli akademickich

Mjr dr Roman KWEĆKA

ĆWICZENIE WPROWADZAJĄCE Nr 111

ZWIĄZEK TAKTYCZNY
I ODDZIAŁ W OPERACJI I WALCE

Opracowanie metodyczne

56553

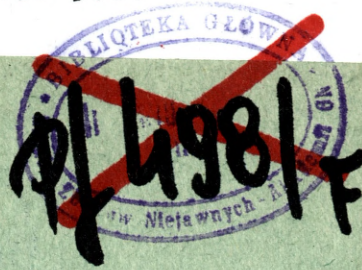
WARSZAWA

1995

Opis załącznika

1. Mapa nr pf-721/WW, skala 1:100 000 na 10 ark.
Ocena przeciwnika o 18.30 5.01

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

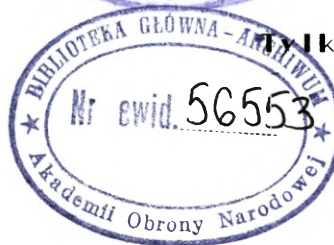
JAWNE

ZATWIERDZAM
KIEROWNIK KATEDRY RW i AO

płk dr hab. L. CIBOROWSKI
Dnia.....1994 r.

~~POUFNE~~
Egz.nr ... 1

Tylko dla nauczycieli
akademickich
Archiwum

mjr dr Roman KWECKA

CWICZENIE WPROWADZAJĄCE Nr 111

ZWIĄZEK TAKTYCZNY I ODDZIAŁ W OPERACJI I WALCE
/opracowanie metodyczne/

Reklasyfikowano
na "JAWNE" 8.04.2003r
mjr Sobóv

SPIS TRESCI

EWAL

DANE WPROWADZAJĄCE DO CWICZENIA 3

ZAJĘCIE nr 224/RW - możliwości i prawdopodobny charakter
działań przeciwnika. 10

ZAJĘCIE nr 247/RW - Ocena działań przeciwnika przed
frontem oddziału. 14

ZAŁĄCZNIKI:

1. Założenie nr 1 - Działania operacyjne korpusu.....	18
2. Założenie taktyczne nr 1 - Działania taktyczne dywizji..	22
3. Założenie nr 1 - Działania taktyczne brygady.....	25
4. Sytuacja rozp. i WRE o 16.00 4.01.....	28
5. Zarządz. rozp. i WRE Sztabu "Południowych" o 16.00 4.01.	32
6. Komunikat rozp. Sztabu "Południowych" o 12.00 4.01.....	36
7. Założenie nr 2 do działań 2 K.....	39
8. Sytuacja rozp. i WRE o 17.00 6.01.....	42
9. Syt. rozp. i WRE o 20.00 4.01.....	44
10. Komunikat rozp. Sztabu 2 K o 19.30 4.01.....	47
11. Wstępne zarządz. rozp. i WRE Sztabu 2 K o 19.30 4.01...	50
12. Zarządz. rozp. i WRE Sztabu 2 K o 1.30 5.01.....	51
13. Syt. rozp. o 23.00 4.01.....	54
14. Wstępne zarządz. rozp. Sztabu 4 DZ o 23.00 4.01.....	56
15. Zarządz. rozp. Sztabu 4 DZ o 1.30 5.01.....	57

16. Materiały dla studentów do zajęć 224, 247/RW.

17. Mapa oceny przeciwnika o 18.30 04.01

DANE WPROWADZAJĄCE

I SKŁAD STRON:

A. "POŁNOCNI" /w pasie obrony 2 K/: 2 A

Razem:

- dywizji.....4
- batalionów.....50
- czołgów.....636
- BWP i TO.....700
- środków przeciwpancernych.....224
- artylerii do ognia pośredniego.....520

B. "POŁUDNIOWI"

2 K: 4,5 DZ, 6,7 BZ, 2 bdsz, 2 BA, 2 pr, 2 ppchem,
2 BSap, 2pdm.

Razem:

- dywizji.....2
- brygad.....2
- batalionów.....40
- czołgów.....353
- BWP i TO.....831
- środków przeciwpancernych.....
- artylerii do ognia pośredniego....

Przydział lotnictwa:

- 240 s/1 /9 p/1/ LMB /SU-22M-4/;
- 210 ś/1 /16 e/1/ ŚB /Mi-24/;
- 80 s/1 /8 e/1/ Mi-2 "PLATAN";
- 60 ś/1 /2 p/1/ ŚT;
- 90 ś/1 /3 p/1/ LLS.

II. Sytuacja ogólna

"PÓŁNOCNI" prowadząc operację zaczepną w kierunku: WYSOKIE (6400), MAŁKINIA (4072), MINSK MAZOWIECKI rozbili część wojsk "POŁUDNIOWYCH" broniących obszaru na północ od BUGU i NURZCA, opanowali przyczółki na BUGU od 6 do 14 km i o 16.00 4.01 czołowe związki taktyczne walczą na rubieży: ZAMBRÓW (7276), OSTRÓW MAZOWIECKI (5260), KOSÓW LACKI (2876), CZYZEW (5280), BRAŃSK (4420).

Po przemieszczeniu części sił przeciwnik dąży do rozwinięcia operacji w kierunku: MAŁKINIA, WĘGRÓW (0868), poszerzenia przyczółków na BUGU i NURZCU stwarzając warunki do wprowadzenia kolejnych związków operacyjnych w celu rozwinięcia operacji na płd. - zach. od BUGU.

"POŁUDNIOWI" z chwilą rozpoczęcia działań wojennych przeszli do operacji obronnej. W wyniku poniesionych strat od uderzeń lotnictwa i przewagi "PÓŁNOCNYCH" prowadzą działania obronne na kolejnych rubieżach.

Warszawski Okręg Wojskowy w składzie: 6, 7 DZ; 2 BZ; 3 pr; jednostki OT prowadzi działania obronne na szerokim froncie mając zaangażowane wszystkie siły. Dąży do zadania przeciwnikowi największych strat stwarzając warunki przejścia do obrony 2 K w rejonie głównego wysiłku w celu ostatecznego załamania natarcia "PÓŁNOCNYCH" i niedopuszczenia do przzerwania się ich sił głównych w kierunku WARSZAWY i jej oskrzydlenia oraz wyjścia na rubież WISŁY.

O 16.00 4.01 związki taktyczne Warszawskiego Okręgu Wojskowego walczą na rubieży: ZAMBRÓW, OSTRÓW MAZOWIECKI, KOSÓW LACKI, CZYZEW, BRAŃSK.

"PÓŁNOCNI" siłami w styczności dążą do stworzenia warunków na wprowadzenie 2 A do bitwy, której związki taktyczne są prze-

mieszczane do rejonów wyjściowych. Gotowość do działań 2 A ma osiągnąć wieczorem 5.01.

"POŁUDNIOWI" - 2 K w składzie: 4, 5 DZ; 6, 7 BZ; 2pr, 2BA w marszu do rejonu ześrodkowania, który ma zająć do 22.00 4.01. O 16.00 4.01 związki taktyczne i oddziały 2 K są w położeniu:

- 4 DZ dwiema brygadami: 41 BZ i 42 BZ zajęła rejon ześrodkowania, 43 BPanc zajmuje rejon;
- 6 i 7 BZ zajęła rejon ześrodkowania;
- 5 DZ na drogach marszu do rejonu ześrodkowania.

Szczegółowe położenie wojsk 2 K - mapa "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01".

Do 16.00 4.01 na SD 2 K wpłynęły: dyrektywa operacyjna NW "POŁUDNIOWYCH" (Załącznik nr 1) i zarządzenia rodzajów wojsk.

IV. DANE DODATKOWE:

1. O 19.00 4.01 na SD 2 K przybędzie przedstawiciel sztabu Naczelnego Wodza w celu zapoznania się z zamiarem.

2. Stan wojsk wynosi:

WŁASNYCH			PRZECIWNIA		
ZO, ZT, oddziały	Stan osobowy	Sprzęt	ZO, ZT, oddziały	Stan osobowy	Sprzęt
2K			1A	60%	65%
4, 5 DZ	95%	98%	2A	95%	95%
6, 7 BZ			21, 22 DZ 23 DZ 24, 26 BZ 25 BDSz		
Jednostki korpusu					

3. Organizacja i wyposażenie wojsk według ćwiczebnej "Struktury organizacyjnej dywizji zmechanizowanej, brygady piechoty górskiej, brygady desantowo-szturmowej", nr bibl. 0159/S, wyd. AON 1994r.

4. Organizacja organów dowodzenia dywizji i brygady według ćwiczebnych "Struktur organizacyjnych organów dowodzenia wojsk własnych", nr bibl. Pf 171/S, wyd. AON 1994r.

V ZAMIAR STRON:

A. "PÓŁNOCNI" — zamierzają rozwijać operację zaczepną siłami 1 A, wykonując główne uderzenie w kierunku: WYSOKIE, MAŁKINIA, MINSK MAZOWIECKI, poszerzyć przyczółki na BUGU stwarzając warunki do wprowadzenia do bitwy sił 2 A, którą rozbić odwód "POŁUDNIOWYCH" - 2 K i wyjść na rubież WISŁY. Jednocześnie siłami 1 A po zabezpieczeniu wejścia do bitwy zgrupowania uderzeniowego 2 A, kontynuując operację w kierunku: SIEDLCE, DĘBLIN osłaniać lewe skrzydło zgrupowania uderzeniowego "PÓŁNOCNYCH", częścią sił osłonić jego prawe skrzydło.

Dowódca 2 A zamierza:

Główne uderzenie wykonać w kierunku: DOBRE, MINSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA. Rano 6.01 przełamać obronę "POŁUDNIOWYCH" na odcinku: wsch. TLUSZCZ, POLKÓW-SAGAŁY, rozbić siły główne 2 K i wspólnie z sąsiadami wyjść na rubież WISŁY na odcinku: wsch. LEGIONOWO, GÓRA KALWARIA.

B. "POŁUDNIOWI" — zamierzają działaniami sił Warszawskiego Okręgu Wojskowego powstrzymać natarcie zgrupowania uderzeniowego "PÓŁNOCNYCH", stwarzając warunki przejścia do obrony 2 K w rejonie głównego wysiłku w celu ostatecznego załamania natarcia "PÓŁNOCNYCH" i niedopuszczenia do przerwania się ich sił głównych w kierunku WARSZAWY i jej oskrzydlenia oraz wyjścia na rubież WISŁY.

Jednocześnie siłami Warszawskiego Okręgu Wojskowego utrzymać dogodne rubieże w celu przegrupowania i odtworzenia odwo-

dów oraz być w gotowości do wykonania przeciwuderzenia w kierunku: MORDY, SOKOŁÓW PODLASKI, PROSTYŃ.

Dowódca 2 K zamierza:

Załamac natarcie zgrupowań przeciwnika wykonujących uderzenie w jego pasie i stworzyć warunki przejścia do operacji zaczepnej wspólnie z 4 K.

Natarcie przeciwnika załamac na rubieży: (wył.) SIEDLCE, pld. MOKOBODY, pld. DOBRE, TLUSZCZ, (wył.) WYSZKÓW i nie dopuścić do przzerwania się jego sił w kierunku: MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA.

Uderzeniem lotnictwa obezwładnić SD armii oraz podchodzące związki taktyczne na kierunku: MAŁKINIA, STOCZEK, DOBRE.

Śmigłowcami przeciwpancernymi niszczyć środki pancerne i opancerzone podchodzących pułków przed przednim skrajem obrony i w walce o utrzymanie rejonów obrony brygad pierwszego rzutu.

Uderzeniami rakiet dezorganizować system dowodzenia szczebla armijnego i dywizyjnego oraz zwalczać śmigłowce na lądowiskach i baterie startowe rakiet taktycznych przeciwnika.

Ogniem artylerii zwalczać baterie artylerii oraz podchodzące i atakujące pododdziały. Dezorganizować rozwinięcie i powstrzymać atak przeciwnika na narzutowych polach minowych.

Obronę przeciwlotniczą obszaru obrony korpusu prowadzić siłami i środkami OPL 2 K we współdziałaniu z WLOP i systemami Warszawskiego Okręgu Wojskowego.

Wydzielonymi siłami być w gotowości do udziału w zwalczaniu desantów, grup dywersyjnych przeciwnika i neutralizowania zbrojnego podziemia oraz do prowadzenia akcji ratunkowych.

W wypadku włamania się przeciwnika w pas obrony korpusu na kierunku: CZARNOGLÓW, NIEDZIAŁKA STARA lub na kierunku: SOKOŁÓW PODLASKI, SIEDLCE ostatecznie załamac jego natarcie na rubieży: ZELECHÓW, GARWOLIN, KOŁBIEL, WOŁOMIN, SEROCK.

Siłami dywizji wykonać przeciwuderzenie w kierunku: MIENIA (8048), STANISŁAWÓW, TŁUSZCZ z rubieży nr 1: zach. WOLA PAPROT-NIA (8252), BUDY BARCZĄCE (8044) lub z rubieży nr 2: HUTA KUFLEWSKA (7454), SWIĘTOCHY (7246) rozbić przeciwnika w obszarze włamania i odtworzyć poprzednie położenie.

Główny wysiłek obrony skupić na kierunku: WIŚNIEW, MIŃSK MAZOWIECKI, KOŁBIEL (6832) zapewniając utrzymanie rejonu: ZARNÓWKA, DOBRE, RZAKTA. .

Ugrupować wojska w dwa rzuty:

- pierwszy rzut - 4 DZ, 6, 7 BZ;
- drugi rzut - 5 DZ.

VI. STOSUNEK SIŁ

A/ W pasie obrony 2 K na całą głębokość:

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
ZT i oddz.	Liczba		ZT i oddz.	Liczba	
4, 5 DZ	3	dywizje */	21, 22, 23 DZ	4	1 : 1, 3
6, 7 BZ	24	bataliony	24, 26 BZ	50	1 : 2, 1
2 bdsz	485	czołgi	25 BDSz	636	1 : 1, 3
2 BA	665	BWP i TO	21, 22 pa	700	1 : 1, 1
	255	środki ppanc	24 pappanc	224	1, 14 : 1
	430	artyleria do ognia pośredniego		520	1 : 1, 2
	1405	czołgi, BWP i śr. ppanc własne do czołgów i BWP przeciwnika		1337	1 : 1

B/ W rejonie głównego wysiłku obrony 2 K

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
ZT i oddz.	Liczba		ZT i oddz.	Liczba	
4, 5 DZ	2	dywizje */	21, 22, 23DZ	3	1 : 1,5
2 BA	20	bataliony	24 BZ	41	1 : 2
	364	czołgi	21, 22 pa	583	1 : 1,6
	460	BWP i TO	24 pappanc	609	1 : 1,3
	206	środki ppanc		153	1,4 : 1
	350	artyleria do ognia pośredniego		478	1 : 1,6
	1030	czołgi, BWP i śr. ppanc własne do czołgów i BWP przeciwnika		1192	1 : 1,2

C/ Na kierunku przeciwuderzenia 5 DZ

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
ZT i oddz.	Liczba		ZT i oddz.	Liczba	
5 DZ	1,5	dywizje */	21 DZ	1,5	1 : 1
BZ/4 DZ	16	bataliony	24 BZ	17	1 : 1
2 BA	210	czołgi	21 pa	233	1 : 1,1
	310	BWP i TO	24 pappanc	264	1,2 : 1
	110	środki ppanc		85	1,3 : 1
	260	artyleria do ognia pośredniego		202	1,2 : 1
	640	czołgi, BWP i śr. ppanc własne do czołgów i BWP przeciwnika		497	1,3 : 1

*/ W kalkulacjach przyjęto dwie brygady jako jedną ekwiwalentną dywizję zmechanizowaną.

ZAJĘCIE 224/RW

TEMAT: Możliwości i prawdopodobny charakter działań przeciwnika.

- CEL: 1. Uczyć studentów prowadzenia oceny przeciwnika w operacji obronnej oraz przygotowania danych dla dowódcy korpusu.
2. Zapoznać studentów z układem, treścią oraz sposobami wypracowania oceny przeciwnika.

FORMA: Ćwiczenie grupowe w sali na mapach.

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

Sprawdzenie przygotowania się studentów do zajęcia	10'
1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w styczności z wojskami własnymi.....	30'
2. Prawdopodobny skład, ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika.....	35'
3. Meldunek szefa rozpoznania.....	10'
Omówienie zajęcia	5'

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO- METODYCZNE

1. Podstawę przygotowania się studentów do zajęcia stanowią:
- założenie nr 1 /Działania operacyjne korpusu/ wraz z załącznikami;
  - mapa "Położenie wyjściowe wojsk" o 16.00 4.01";
  - sytuacja rozpoznawcza i WRE o 16.00 4.01;

- zarządzenie rozpoznawcze Sztabu "Południowych" o 16.00 4.01;
- komunikat rozpoznawczy Sztabu "Południowych" o 12.00 4.01;
- materiały dla studentów do zajęć 224, 247/RW;
- zdobyta wiedza z zakresu taktyki ogólnej, sztuki operacyjnej oraz teorii oceny nieprzyjaciela.

2. Studenci przygotowując się do zajęcia powinni:

- uzupełnić na podstawie założenia nr 1 - informacje o przeciwniku na mapach położenia wyjściowego;
- przestudiować literaturę wskazaną na instruktażu;
- dokonać oceny przeciwnika;
- pobrać materiały do ćwiczenia i zapoznać się z nimi (materiały dla studentów do zajęć 224, 247/RW; założenia specjalistyczne, mapy)

3. Zajęcia prowadzić w formie wspólnego rozwiązywania problemów mieszczących się w poszczególnych zagadnieniach określających możliwości i prawdopodobny charakter działań przeciwnika, rola prowadzącego powinna polegać na prezentowaniu pewnego modelu postępowania z informacjami, oraz kierowaniu dyskusją.

PRZEBIEG ZAJĘCIA

Sprawdzenie przygotowania się studentów do zajęcia.....10'

- podać temat i cel zajęcia;
- określić sposób jego przeprowadzenia;
- sprawdzić przygotowanie map;
- sprawdzić teoretyczne przygotowanie się studentów / pytania przygotowują wykładowcy indywidualnie/.

Zagadnienie 1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w styczności z wojskami własnymi.....30'

Prowadzący zajęcia na wstępie powinien wyjaśnić, że ocena przeciwnika stanowi integralną część pracy szefa rozpoznania. Jest uogólnieniem posiadanych informacji, na podstawie których szef rozpoznania powinien określić cel, zamiar i charakter przyszłych działań przeciwnika.

W trakcie przerabiania powyższego zagadnienia należy wyznaczyć 1-2 studentów, którzy powinni zaprezentować ocenę przeciwnika działającego przed frontem wojsk własnych.

Po wystąpieniu studentów należy przedyskutować następujące problemy;

- określenie położenia sił i środków walki tworzących najważniejsze elementy ugrupowania i obiekty;
- określenie procesów /zmian/ zachodzących w ugrupowaniu przeciwnika mających istotny wpływ na przebieg działań;

Zagadnienie 2. Prawdopodobny skład, ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika.....35'

Do zaprezentowania oceny działania przeciwnika wyznaczyć 1-2 studentów.

Po wystąpieniach przeprowadzić dyskusję w której poruszyć następujące problemy:

- określenie elementów ugrupowania przeciwnika, które mogą mieć zasadnicze znaczenie dla zrealizowania przez niego celu działania;
- określenie możliwych form i sposobów manewru siłami i środkami

dla zrealizowania przyjętego celu działań przeciwnika;

- wyliczenie sił i środków /nasylenie/, którymi przeciwnik będzie dysponował .

Zagadnienie 3. Meldunek szefa rozpoznania.....10'

W trakcie referowania szczególną uwagę zwrócić na prawidłowe formułowanie ocen i wniosków, preferować wypowiedzi zwięzłe i logicznie uzasadnione.

W dyskusji ze studentami zaproponować układ meldunku, który winien zawierać między innymi:

- wnioski z wnioskowania przygotowawczego:
- dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika przed frontem wojsk własnych;
- wnioski z wnioskowania zasadniczego;
- prawdopodobny charakter dalszych działań przeciwnika, a w tym: cel, zamiar i sposób jego realizacji, silne i słabe strony;
- obiekty /elementy ugrupowania/ stanowiące największe zagrożenie dla korpusu, ilość sił i środków przeciwnika.

Omówienie zajęcia.....5'

W trakcie omówienia zajęcia należy:

- przedstawić pozytywne elementy oraz niedociągnięcia studentów w przygotowaniu się do zajęć i w toku zajęć;
- udzielić odpowiedzi na ewentualne pytania studentów, ukierunkować ich dalszą samodzielną pracę w zakresie umiejętności oceny przeciwnika.

OPRACOWAŁ:

/-/mjr dr R. KWECKA

ZAJĘCIE 247/RW**TEMAT: Ocena działań przeciwnika przed frontem oddziału.**

CEL: Zapoznać studentów z wybranymi elementami pracy kierownika sekcji rozpoznania brygady w trakcie analizy i oceny działań przeciwnika w pasie działania brygady.

CZAS: 2 x 45'

MIEJSCE: Sala grupowa.

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

- Sprawdzenie przygotowania się studentów do zajęcia ..... 5'
1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w strefie działań brygady i jej sąsiadów. 30'
  2. Prawdopodobne ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika w pasie brygady. ....35'
  3. Meldunek kierownika sekcji rozpoznawczej brygady. ...15'
- Omówienie zajęć .....5'

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO- METODYCZNE

1. Podstawę przygotowania się studentów do zajęcia stanowią:
  - założenie nr. 1 z taktyki ogólnej /Działania taktyczne brygady/ wraz z załącznikami;

- mapa "Położenie stron o 18.30 5.01";
- sytuacja rozpoznawcza i WRE o 23.00 4.01;
- wstępne zarządzenie rozpoznawcze Sztabu 4 DZ o 23.00 4.01
- zarządzenie rozpoznawcze Sztabu 4 DZ o 1.30 5.01
- komunikat rozpoznawczy Sztabu 2K o 19.30 4.01;
- materiały dla studentów do zajęć 224, 247/RW;
- zdobyta wiedza z zakresu taktyki ogólnej, sztuki operacyjnej oraz teorii oceny nieprzyjaciela.

2. Studenci przygotowując się do zajęcia powinni:

- uzupełnić na podstawie założenia - informacje o przeciwniku na mapach położenia wyjściowego;
- przestudiować literaturę wskazaną na instruktażu;
- dokonać oceny przeciwnika;
- pobrać materiały do ćwiczenia i zapoznać się z nimi (materiały dla studentów do zajęć 224, 247/RW; założenia specjalistyczne, mapy)

3. Zajęcia prowadzić w formie wspólnego rozwiązywania problemów mieszczących się w poszczególnych zagadnieniach określających możliwości i prawdopodobny charakter działań przeciwnika.

PRZEBIEG ZAJĘCIA

Sprawdzenie przygotowania się studentów do zajęcia.....10'

- podać temat i cel zajęcia;
- określić sposób jego przeprowadzenia;
- sprawdzić teoretyczne przygotowanie się studentów / pytania przygotowują wykładowcy indywidualnie/.

Zagadnienie 1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w styczności z wojskami własnymi.....30'

Prowadzący zajęcia na wstępie powinien wyjaśnić, że ocena przeciwnika stanowi integralną część pracy kierownika sekcji rozpoznania brygady.

W trakcie przerabiania powyższego zagadnienia należy wyznaczyć 1-2 studentów, którzy powinni zaprezentować ocenę przeciwnika działającego przed frontem wojsk własnych.

Po wystąpieniu studentów należy przedyskutować następujące problemy;

- określenie położenia sił i środków walki tworzących najważniejsze elementy ugrupowania i obiekty;
- określenie procesów /zmian/ zachodzących w ugrupowaniu przeciwnika mających istotny wpływ na przebieg działań;

Zagadnienie 2. Prawdopodobny skład, ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika.....35'

Do zaprezentowania oceny działania przeciwnika wyznaczyć 1-2 studentów.

Po wystąpieniach przeprowadzić dyskusję w której poruszyć następujące problemy:

- określenie elementów ugrupowania przeciwnika, które mogą mieć zasadnicze znaczenie dla zrealizowania przez niego celu działania;
- określenie możliwych form i sposobów manewru siłami i środkami dla zrealizowania przyjętego celu działań przeciwnika;
- wyliczenie sił i środków /nasylenie/, którymi przeciwnik będzie dysponował .

Zagadnienie 3. Meldunek szefa rozpoznania.....10'

W trakcie referowania szczególną uwagę zwrócić na prawidłowe formułowanie ocen i wniosków, preferować wypowiedzi zwięzłe i logicznie uzasadnione.

W dyskusji ze studentami zaproponować układ meldunku, który winien zawierać między innymi:

- wnioski z wnioskowania przygotowawczego;
- dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika przed brygadą i sąsiadami;
- dotychczasowy skład ugrupowania i charakter działań przeciwnika przed brygadą;
- wnioski z wnioskowania zasadniczego;
- prawdopodobny charakter dalszych działań przeciwnika, a w tym: cel, zamiar i sposób jego realizacji, silne i słabe strony;
- obiekty /elementy ugrupowania/ stanowiące największe zagrożenie dla brygady, ilość sił i środków przeciwnika.

Omówienie zajęcia.....5'

W trakcie omówienia zajęcia należy:

- przedstawić pozytywne elementy oraz niedociągnięcia studentów w przygotowaniu się do zajęć i w toku zajęć;
- udzielić odpowiedzi na ewentualne pytania studentów, ukierunkować ich dalszą samodzielną pracę w zakresie umiejętności oceny przeciwnika.

OPRACOWAŁ:

/-/mjr dr R. KWECKA

Załącznik 1
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

Założenie nr 1
Działania operacyjne korpusu

Mapa 1 : 200 000

N - 34 - XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI,

M - 34 - III, IV, V, VI

I

"PÓŁNOCNI" prowadząc operację zaczepną w kierunku: WYSOKIE (6400), MAŁKINIA (4072), MIŃSK MAZOWIECKI rozbili część wojsk "POŁUDNIOWYCH" broniących obszaru na północ od BUGU i NURZCA, opanowali przyczółki na BUGU od 6 do 14 km i o 16.00 4.01 czołowe związki taktyczne walczą na rubieży: ZAMBRÓW (7276), OSTRÓW MAZOWIECKI (5260), KOSÓW LACKI (2876), CZYZEW (5280), BRAŃSK (4420).

Po przemieszczeniu części sił przeciwnik dąży do rozwinięcia operacji w kierunku: MAŁKINIA, WĘGRÓW (0868), poszerzenia przyczółków na BUGU i NURZCU stwarzając warunki do wprowadzenia kolejnych związków operacyjnych w celu rozwinięcia operacji na pld. - zach. od BUGU.

"POŁUDNIOWI" z chwilą rozpoczęcia działań wojennych przeszli do operacji obronnej. W wyniku poniesionych strat od uderzeń lotnictwa i przewagi "PÓŁNOCNYCH" prowadzą działania obronne na kolejnych rubieżach.

Warszawski Okręg Wojskowy (6, 7 DZ; 2 BZ; 3 pr; jednostki OT) prowadzi działania obronne na szerokim froncie mając zaangażowane wszystkie siły. Dąży do zadania przeciwnikowi największych strat stwarzając warunki przejścia do obrony 2 K w rejo-

nie głównego wysiłku w celu ostatecznego załamania natarcia "PÓŁNOCNYCH" i niedopuszczenia do przerwania się ich sił głównych w kierunku WARSZAWY i jej oskrzydlenia oraz wyjścia na rubież WISŁY.

O 16.00 4.01 związki taktyczne Warszawskiego Okręgu Wojskowego walczą na rubieży: ZAMBRÓW, OSTRÓW MAZOWIECKI, KOSÓW LACKI, CZYZEW, BRANSK.

II

"PÓŁNOCNI" siłami w styczności dążą do stworzenia warunków na wprowadzenie 2 A do bitwy, której związki taktyczne są przemieszczane do rejonów wyjściowych. Gotowość do działań 2 A ma osiągnąć wieczorem 5.01.

"POŁUDNIOWI" - 2 K: 4, 5 DZ; 6, 7 BZ; 2 pr, 2 BA, 2 ppchem, 2 BSap w marszu do rejonu ześrodkowania, który ma zająć do 22.00 4.01. O 16.00 4.01 związki taktyczne i oddziały 2 K są w położeniu:

- 4 DZ dwiema brygadami: 41 BZ i 42 BZ zajęła rejon ześrodkowania, 43 BPanc zajmuje rejon;
- 6 i 7 BZ zajęła rejon ześrodkowania;
- 5 DZ na drogach marszu do rejonu ześrodkowania.

Szczegółowe położenie wojsk 2 K - mapa "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01".

III

Do 16.00 4.01 na SD 2 K wpłynęły: dyrektywa operacyjna NW "POŁUDNIOWYCH" (Załącznik 11 do założenia nr 1) i zarządzenia rodzajów wojsk (załączniki 12-19 do założenia nr 1).

IV

DANE DODATKOWE:

1. O 19.00 4.01 na SD 2 K przybędzie przedstawiciel sztabu "POŁUDNIOWYCH" w celu zapoznania się z zamiarem.

2. Stan wojsk wynosi:

WŁASNYCH			PRZECIWNIKA		
ZO, ZT, oddziały	Stan osobowy	Sprzęt	ZO, ZT, oddziały	Stan osobowy	Sprzęt
2K			1A	60%	65%
4, 5 DZ 6, 7 BZ Jednostki korpusu	95%	98%	2A 21, 22 DZ 23 DZ 24, 26 BZ 25 BDSz Pozostałe jednostki	95%	95%

KALKULACJA CZASU PRACY DOWÓDZTWA 2K
PODCZAS PLANOWANIA I ORGANIZOWANIA OPERACJI OBRONNEJ

Przyjęcie zadania bojowego	- do 16.00 4.01
Gotowość do operacji	- 6.00 6.01
Meldowanie zamiaru	- 19.00 4.01
Gotowość systemu ognia w ZT pierwszego rzutu	- 15.30 5.01
Na przygotowanie operacji korpus ma	- 38 godzin
w tym czasu dziennego	- 9 godzin
1. Analiza zadania, określenie zasadniczych przedsięwzięć i terminów ich realizacji, dokonanie kalkulacji czasu (szef sztabu), wydanie wytycznych szefowi sztabu, ocena sytuacji i określenie zamiaru	- 180 min. - 16.00-19.00 4.01
2. Zameldowanie zamiaru	- 20 min. - 19.00-19.20 4.01

3. Zapoznanie szefów oddziałów sztabu korpusu, szefów rodzajów wojsk z zamiarem, wydanie wytycznych do przygotowania i przekazania związkom taktycznym (oddziałom) wstępnych zarządzeń bojowych - 40 min. - 19.20-20.00 4.01
4. Przekazanie wstępnych zarządzeń bojowych - do 20.00 4.01
5. Kontynuowanie podejmowania decyzji - 300 min. do 1.00 5.01
6. Wydanie rozkazu operacyjnego i wytycznych do organizacji zabezpieczenia operacji, dowodzenia i kontroli przygotowania wojsk do działań - do 2.00 5.01
7. Rekonesans - 120 min. - 8.00-10.00 5.01

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. Andrzej GBUREK

Załącznik 2
do opracowania metodycznego
DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO
Egz. nr...

Założenie nr 1

Działania taktyczne dywizji

Mapa 1:100 000

N - 34 - 116, 117 127, 128, 129 139, 140

M - 34 - 7, 8

I

4 DZ (41, 42 BZ, 43 BPanc) - pierwszy rzut 2 K, wykonując marsz do rejonu ześrodkowania: SULEJÓWEK, wsch. OTWOCK, CELESTYNÓW, płd. KOŁBIEL, SIENNICA, DĘBE WIELKIE o 16.00 4.01 jej oddziały są w następującym położeniu:

41 BZ całością sił zajęła rejon ześrodkowania.

Stan: ludzi - 3820; BWP - 58; TO - 40; czołgów T-55 - 30; 122 mm hb - 17.

42 BZ całością sił zajęła rejon ześrodkowania.

Stan: ludzi - 3790; BWP - 60; TO - 40; czołgów T-55 - 30; 122 mm hb - 17.

43 BPanc zajmuje rejon ześrodkowania.

Stan: ludzi - 3356; BWP - 28; TO - 38; czołgów T-55 - 57; czołgów T-72 - 28; 122 mm shb - 18.

4 DZ całością sił zajmie rejon do 19.00 4.01.

Stan pozostałych sił i środków w oddziałach wynosi: w ludziach 95 %, w sprzęcie 98 %.

Położenie oddziałów 4 DZ - mapa "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01".

II

Do 20.00 4.01 na SD 4 DZ wpłynęły: wstępne zarządzenie bojowe 2 K /załącznik 1 w założeniu nr 1 do działań dywizji/, wstępne zarządzenia bojowe rodzajów wojsk /załączniki 4, 6, 8, 11, 13, 15, 17 w założeniu nr 1 do działań dywizji/.

III

Dodatkowo dowódcy 4 DZ wiadomo:

1. Na ZSD znajduje się jego stała obsada, to jest: szef szkolenia - zastępca dowódcy 4 DZ, oficer operacyjny, starszy oficer rozpoznania, oficer wydziału łączności, oficer artylerii.

2. Pozostałe osoby funkcyjne zgodnie z wymogami organizacji dowodzenia przebywają na SD.

3. Normy zużycia amunicji na 6.01: strzeleckiej - 0,8 jo, strzeleckiej pokładowej - 1,0 jo, czołgowej - 0,8 jo, moździerzowej - 2,0 jo, artyleryjskiej - 2,0 jo, ppanc - 1,8 jo, ppk - 1,8 jo, plot 23 mm - 1,5 jo, rakietowej - 1,66 jo + dwie salwy amunicji minowej, rakiet plot "OSA" - 90 szt., plot. poc. rakietowych S-2 - 114 szt.

4. Dowódcy wszystkich szczebli i pododdziały 41 BZ posiadają bogate doświadczenie w przygotowaniu obrony bez styczności z przeciwnikiem.

5. Dowództwo i pododdziały 42 BZ dobrze przygotowują działania i walczą w terenie lesistym.

6. 43 BPanc z powodzeniem realizowała zwroty zaczepne w obronie 4 DZ, a jego bzmot posiada największe doświadczenie w działaniach w rozproszeniu.

KALKULACJA CZASU PRACY DOWÓDZTWA 4 DZ
PODCZAS PLANOWANIA I ORGANIZOWANIA OBRONY

Przyjęcie zadania bojowego

- do 20.00 4.01

Zajęcie obrony i organizacja systemu ognia	- 15.30	5.01
Gotowość do obrony	- 6.00	6.01
Meldowanie zamiaru	- 22.00	4.01
Na przygotowanie obrony dywizja ma	- 34 godziny	
w tym czasu dziennego	- 9 godzin	
1. Analiza zadania, określenie zasadniczych przedsięwzięć i terminów ich realizacji, dokonanie kalkulacji czasu /szef sztabu/, wydanie wytycznych szefowi sztabu, ocena sytuacji i określenie zamiaru	- 120 min. - 20.00 - 22.00	4.01
2. Zameldowanie zamiaru	- 10 min. - 22.00 - 22.10	4.01
3. Zapoznanie szefów wydziałów sztabu dywizji, szefów rodzajów wojsk z zamiarem, wydanie wytycznych do przygotowania i przekazania oddziałom /pododdziałom/ wstępnych zarządzeń bojowych	- 50 min. - 22.10 - 23.00	4.01
4. Przekazanie wstępnych zarządzeń bojowych	- do 23.00	4.01
5. Kontynuowanie podejmowania decyzji	- 240 min. do 3.00	5.01
Wysłuchanie meldunków z danymi do decyzji:		
- szefa wydziału rozpoznania i WRE	10 min. 23.30-	23.40 4.01
- szefa wydziału operacyjnego	15 min. 23.40-	23.55 4.01
- szefa artylerii	15 min. 23.55-	0.10 5.01
- szefa OPL	10 min. 0.10-	0.20 5.01
- szefa saperów	10 min. 0.20-	0.30 5.01
- szefa obrony przeciwchemicznej	10 min. 0.30-	0.40 5.01
- dowódcy GDL	5 min. 0.40-	0.45 5.01
- szefa logistyki	10 min. 0.45-	0.55 5.01
- szefa sztabu	15 min. 0.55-	1.10 5.01
6. Postawienie zadania bojowego i wytycznych do organizacji zabezpieczenia obrony, dowodzenia i kontroli przygotowania oddziałów do działań	- do 4.00	5.01
7. Rekonesans	- 120 min. - 9.00 - 11.00	5.01
8. Organizowanie współdziałania i zabezpieczenia obrony na SD dywizji	- 60 min. 17.00 - 18.00	5.01

Załącznik 3
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUZBOWEGO

Egz. nr...

Założenie nr 1

Działania taktyczne brygady

Mapa 1:50 000

N - 34 - 128 - C, D, 140 - A, B, C

I

41 BZ - pierwszy rzut dywizji wykonywał marsz do rejonu ześrodkowania: ZGLECHÓW (7445), KRZYWICA (7643), ZAMIENIE (8035), RUDZIENKO (7533), (wył.) KOŁBIEL, GŁUPIANKA (7038), ZAKÓW (7145) i o 16.00 4.01 jej pododdziały zajęły nakazane rejonny, przystępując do odtwarzania zdolności bojowej.

Stany:

- 410 bcz: ludzi - 210; czołgów T-55 - 29;
- 411 bz : ludzi - 437; BWP - 29; 120 mm M - 6; ppk - 4
- 412 bz : ludzi - 430; BWP - 30; 120 mm M - 6; ppk - 4
- 413 bzmot: ludzi - 432; TO - 29; 80 mm M - 5; ppk - 4
- 414 bzmot; ludzi - 429; sam. cięż. - 52; 80 mm M - 5; ppk - 4.

Stan pozostałych sił i środków w pododdziałach 41 BZ wynosi: 95% w stanie osobowym; 98% w sprzęcie.

Położenie pododdziałów 41 BZ - mapa "Plan obrony 41 BZ w dniu 6.01".

II

Dodatkowo dowódcy 41 BZ wiadomo:

1. Przydział amunicji na 6.01: strzeleckiej - 0,8 jo; strze-

leckiej pokładowej - 1,0 jo; moździeżowej - 2,0 jo; artyleryjskiej - 2,0 jo; czołgowej i BWP - 1,0 jo; plot - 1,5 jo; plot S-2 - 1,5 jo; ppk - 1,5 jo.

2. Zadanie bojowe (w formie wstępnego zarządzenia bojowego) brygada otrzyma do 23.00 4.01.

3. O 22.45 4.01 na SD 41 BZ przybył przedstawiciel dowództwa 4 DZ z zadaniem dla brygady.

KALKULACJA CZASU PRACY DOWÓDZTWA 41 BZ
PODCZAS PLANOWANIA I ORGANIZOWANIA OBRONY

Zapoznanie się z zamiarem dowódcy 4 DZ i zadaniem bojowym 41 BZ	- do 23.00 4.01
Zajęcie obrony i organizacja systemu ognia	- do 15.30 5.01
Gotowość do obrony	- 6.00 6.01
Meldowanie zamiaru	- 0.30 5.01
Na przygotowanie obrony brygada ma	- 31 godzin
w tym czasu dziennego	- 9 godzin

1. Analiza zadania, określenie zasadniczych przedsięwzięć i terminów ich realizacji, dokonanie kalkulacji czasu (szef sztabu), wydanie wytycznych szefowi sztabu, ocena sytuacji i określenie zamiaru - 90 min. 23.00 - 0.30 5.01
  2. Zameldowanie zamiaru - 10 min. 0.30 - 0.40 5.01
  3. Zapoznanie oficerów sztabu, szefów rodzajów wojsk i służb oraz dowódców batalionu z zadaniem bojowym i zamiarem dowódcy brygady - 20 min. 0.40 - 1.00 5.01
  4. Kontynuowanie podejmowania decyzji - 240 min. do 5.00 5.01
- Wysłuchanie meldunków z danymi do decyzji: 1.30 - 2.25 5.01
- kierownika sekcji rozpoznania i WRE 5 min. 1.30- 1.35 5.01
  - kierownika sekcji operacyjnej 10 min. 1.35- 1.45 5.01

- szefa artylerii 10 min. 1.45- 1.55 5.01
- szefa OPL 5 min. 1.55- 2.00 5.01
- szefa saperów 10 min. 2.00- 2.10 5.01
- szefa obrony przeciwchemicznej 5 min. 2.10- 2.15 5.01
- szefa logistyki 10 min. 2.15- 2.25 5.01

5. Postawienie zadania bojowego i wytycznych do organizacji zabezpieczenia obrony, dowodzenia i kontroli przygotowania pododdziałów do działań - do 6.00 5.01

6. Rekonesans - 180 min. 10.00 - 13.00 5.01

7. Organizowanie współdziałania i zabezpieczenia obrony na SD brygady - 60 min. 16.00 - 17.00 5.01

OPRACOWAŁ

/-/ppłk dypl. Andrzej GBUREK

Załącznik 4
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA I WRE o 16.00 4.01

I

Wiadomości o przeciwniku i położenie wojsk własnych /w tym rozpoznania i WRE/ mapa 1 : 200 000 "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01". Uzupełnienie informacji stanowią załączniki do założenia nr 1 "Działania operacyjne korpusu".

II

Oddział rozpoznawczy 2 K znajduje się w rejonie rozwinięcia stanowiska dowodzenia korpusu. W strukturze organizacyjnej oddziału znajdują się:

- wydział planowania - trzech oficerów;
- wydział informacyjny - trzech oficerów;
- wydział rozpoznania i WRE - sześciu oficerów;

Strukturę organizacyjną wojsk przeciwnika oraz stan przyjąć zgodnie z załącznikiem 2 "Struktura organizacyjna "PÓŁNOCNYCH".

Strukturę organizacyjną oddziałów i pododdziałów rozpoznawczych w ćwiczeniu przyjąć następującą:

- 2 bs w składzie:
  - dowództwo;
  - pl. ochr.;
  - ZDS / Zespół Działań Specjalnych/;
  - szefowie RW i SŁ;
  - spadochroniarnia;
  - logistyka;
  - k łącz;
  - pl. łącz. rad.;
  - pl. ARO;
- kadrowa ks;
- 2 x ZGK /po cztery KGS/;

- ks;
- 2 x pls /po trzy GS/;
- ks pletw;
- ZKGS /po cztery KGSP/;
- pls pletw /po cztery GSP/;
- gr. zab. techn.

Razem:

- KGS - 16;
- GS - 6;
- KGSP - 4;
- GSP - 4

2bs o 16.00 4.01 odtwarza zdolność bojową po marszu w rejonie.

2 Grupa Działań Psychologicznych

- kierownictwo;
- zespół redakcyjno wydawniczy;
  - sekcja redakcyjna;
    - drukarnia polowa typu "A";
      - 2 x sam. c-t z przyczepą;
      - wydajność - 360 tyś A-6/dobę;
    - wyrzutnie rakiet propagandowych
      - UAZ 469B;
      - poc. FLG 5000 - 20 szt.;
      - HLZ - 96 szt.
  - pluton transp. - gospodarczy;
  - zespół rozgłośni propagandowych;
    - sekcja redakcyjna;
      - polowa rozgłośnia radiowa;
        - studio radiowe;
        - nad. rad. "W";
      - rozgłośnie elektroakustyczne;
        - 2 x 600 W;
        - 1 x 300 W
    - urządzenia nasł. rad. TV, teleg.

Stan osobowy:

- "P"- 17;
- "W"- 117.

Siły i środki działań psychologicznych o 16.00 4.01 wykonują marsz /położenie przedstawiono na mapie "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01/.

2 prel /6 km wsch. GARWOLIN, gdzie odtwarza gotowość bojową/, bżrl jest rozwinięty na stanowiskach bojowych w osłonie

przepraw na WISLE, od GÓRY KALWARII do MAGNUSZEWA oraz osłania SD 2 K i wojska wchodzące do rejonu ześrodkowania. W strukturze prel znajdują się brrel w składzie:

- GAD;
- kdow;
- krr;
- 3 x plrr;
- knr;
- 4 x plnr;
- krrel;
- GAD;
- plr radio;
- plr syst r/lin;
- plr syst r/lok;

Zasadnicze wyposażenie brrel;

- kdow - 1 x AS-2, 1 x R-140, 1 x R-405, 1 x RWL-1,
1 x K-12, 1 x AS-250.
- krr - 6 x ARO K-2 /KF/
- knr - 4 x R-359, 4 x R-140.
- krrel- 4 x RPS-6, 4 x R-363, 1 x R-344, 2 x ARO KU-4,
- 3 x R-140, 1 x R-405, 1 x AS-2.

Informacje uzupełniające:

- 5KL posiada do dyspozycji następujące środki przerzutu:
  - 10 x AN-26; 4 x AN-28;
- na operację obronną 2 K przydzielono ... NZJU;
- lotnictwo rozpoznania taktycznego prowadzi rozpoznanie w ograniczonym zakresie w kierunku: KĘDZIERZYN - KOZŁE, MIECHÓW, KOZIENICE.

Ponadto Szefowi Oddziału Rozpoznania i WRE wiadomo:

- batalion specjalny oraz grupa działań psychologicznych ukompletowana w 98% ludzie, 96% w sprzęcie.

III

Praca do wykonania:

- a/ zapoznać się ze szczegółową strukturą organizacyjną jednostek rozpoznawczych korpusu na podstawie założeń, sytuacji rozpoznawczych oraz zeszytu nr 2 "Warianty przyszłościowych struktur organizacyjnych", AON wewn. 4313/91 W-wa 1991;
- b/ zapoznać się z możliwościami taktyczno-technicznymi środków rozpoznania i WRE będących na wyposażeniu jednostek korpusów;
- c/ do zajęcia nt.: "Możliwości i prawdopodobny charakter

działań przeciwnika":

- pobrać:

- mapy z położeniem wojsk o 15.30 5.01;
- "Materiały dla studentów do zajęć nr 224, 247;
- uzupełnić tabelę nasycenia sił i środków przeciwnika w materiałach pomocniczych do zajęć;
- zapoznać się ze skrytem - Jerzy Zieliński "Ocena nieprzyjaciela" ASG WP wewn. 4234/89;

d/ do zajęcia nt.: "Ocena działań przeciwnika przed frontem oddziału":

- zapoznać się z "Materiałami dla studentów...." w części dotyczącej zajęcia;

- przestudiować rozdział 5 "Zasady pracy informacyjnej na szczeblach taktycznych - zasady ogólne, ASG WP wewn. 3927/85;

e/ do zajęcia nt.: "Metoda i treść pracy szefa rozpoznania w czasie wypracowania decyzji do obrony", oraz zajęcia "Planowanie rozpoznania i WRE w działaniach operacyjnych i taktycznych":

- zapoznać się z "Materiałami dla studentów...." w części dotyczącej zajęcia;

- przestudiować problematykę zawartą w tematach w nast. literaturze przedmiotu:

- L. Ciborowski. Organizacja rozpoznania w sztabach. AON 1991 nr bibl. S/1590;
- R. Szmyd. Rozpoznanie w przeciwuderzeniu związku operacyjnego AON 1994 nr bibl...;
- R. Kwećka, A. Nowak. Budowa modelu systemu rozpoznania w aspekcie organizacyjnym i informacyjnym. AON 1994 PF 200/s;
- R. Szpyra, Usprawnienie procesu oceny nieprzyjaciela w natarciu i obronie /DZ, DPanc/ z zastosowaniem teorii decyzji informacyjnych, rozprawa doktorska ASG WP 1990, nr bibl. pf 9017.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWEĆKA

Załącznik 5
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SZEFE SZTABU 2 K
ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE I WRE SZTABU "POŁUDNIOWYCH" NR 1
SD - GRÓJEC. 16.00 4.01.
Mapa 1 : 200 000, wydanie 1981r.

1. "Północni" zgrupowaniem uderzeniowym w składzie 1A, 2A, prowadząc operację zaczepną w kierunku WYSOKIE, MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA do 16.00 4.01 rozbili część wojsk "Południowych" i opanowali obszar: ZAMBROW, wsch. OSTRÓW MAZ. KOSÓW LACKI, BRAŃSK, BIELSK PODLASKI.

1A prowadząca natarcie na kierunku głównego uderzenia może z powodzeniem kontynuować operację zaczepną dzięki posiadaniu odwodów operacyjnych i za około dwie doby opanować rubież: GOWOROWO, KAMIENCZYK, TŁUSZCZ, MOKOBODY, płn. SIEDLCE, z której zabezpieczy wprowadzenie kolejnego związku operacyjnego i jednocześnie będzie realizowała dotychczasowe zadanie.

2 A - stanowiąca drugi rzut "Północnych" jest aktualnie w trakcie przegrupowania w obszar bitwy. Wprowadzenia do bitwy spodziewać się należy za około dwie doby, prawdopodobnie w kierunku: WĘGRÓW, GÓRA KALWARIA, GRÓJEC.

Lotnictwo przeciwnika ze składu wojsk lotniczych "Północnych" (1,3,5DLMB i 2,4 DLM) wspiera działanie wojsk lądowych wykonując uderzenia na obiekty wojskowe i infrastrukturę "Południowych" zarówno w obszarze na północny wschód jak i południowy zachód od rubieży WISŁY.

Naczelný Wódz "Południowych" ocenia, że celem działań

"Północnych" prawdopodobnie będzie: ZT 1A rozbić część sił "Południowych" opanować rubież: ROZAN, WYSZKÓW, TŁUSZCZ, SIEDLCE, po czym siłami 1 i 2A rozbić siły 4 K w obszarze na wsch. od WISŁY i opanować rubież LEGIONOWO, PIASECZNO, DĘBLIN, RADZYŃ PODLASKI.

2. W związku z przejściem 2 K do operacji obronnej Naczelny Wódz "Południowych" zarządził:

2.1. Rozpoznanie i walkę radioelektroniczną prowadzić w pasie:

- na prawo SIEDLCE, BRAŃSK;
- na lewo WYSZKÓW, ZAMBRÓW.

2.2. Główny wysiłek skupić:

- w czasie organizacji obrony na:
  - rozpoznanie ZT 1A i 2A;
  - obezwładnieniu systemu łączności radiowej KF i UKF w pasie rozpoznania korpusu;
  - osłonie radioelektronicznej przepraw na WISLE od GÓRY KALWARII do MACIEJOWIC, SD 2 K w rejonie PARYSÓW;
- w czasie prowadzenia operacji obronnej na:
  - ustaleniu ugrupowania i sprecyzowaniu kierunku głównego uderzenia 2A; ustaleniu czasu, rejonów wysadzenia i składu desantów operacyjnych; obezwładnieniu systemu łączności radiowej KF i UKF 2A i części ZT 1A w pasie rozpoznania korpusu;
  - osłonie radioelektronicznej 5DZ w rejonie MACIEJOWICE, ZELECHÓW, OTWOCK, GÓRA KALWARIA i SD 2K.

2.3. Zadania obrony RE realizować według wytycznych szefa sztabu 2K.

2.4. Korpusowi przydziela się na operację obronną 300 kompletów nadajników zakłócających jednorazowego użytku.

2.5. Do 17.00 zorganizować współdziałanie ze sztabem WOW oraz uzgodnić działanie batalionu osłony RE i jednostek OP we

wspólnej strefie zwalczania przeciwnika powietrznego.

3. Zadania do rozpoznania i prowadzenia WRE:

3.1. W czasie przygotowania obrony:

- rozpoznać rozmieszczenie poszczególnych elementów ugrupowania operacyjnego 2A i części 1A;
- rozpoznać system dowodzenia przeciwnika w relacji brygada - dywizja - armia;
- wykryć rozmieszczenie poszczególnych elementów systemu rozpoznania i WRW 2 i 1A oraz systemów kierowania lotnictwem i środkami rażenia;
- zaplanować prowadzenie WRE przez 2K;
- zorganizować system rozpoznania RE i osłony RE wojsk 2K.

3.2. Podczas prowadzenia operacji obronnej:

- śledzić zmiany w ugrupowaniu sił i środków 2A;
- wykryć i potwierdzić kierunki przegrupowania odwodów operacyjnych przeciwnika;
- śledzić zmiany SS i SO środków rakietowo - artyleryjskich;
- śledzić zmiany rejonów rozmieszczenia systemów dowodzenia, rozpoznania i WRE oraz kierowania środkami rażenia przeciwnika.

4. Rejony szczególnej uwagi:

- nr 1: (wył.) BROK, NUR, ANDRZEJEWO;
- nr 2: SOKOŁÓW PODLASKI, KAZÓW, (wył.) TELAKI.

5. Rejony zastrzeżone:

- nr 1: ŁAPY, ZABŁUDÓW, BIAŁYSTOK.

6. W przodzie prowadzą rozpoznanie i WRE wojska WOW.

Na prawo prowadzi rozpoznanie 7DZ w kierunku: MORDY, BIELSK PODLASKI.

Na lewo prowadzi rozpoznanie 6DZ w kierunku: RZAŚNIK, OSTRÓW MAZ.

7. Odbiór danych z rozpoznania powietrznego na częstotliwości 2480.

8. Zapotrzebowania na zdjęcia lotnicze i wiadomości o przeciwniku przedstawić zgodnie z potrzebami WOW.

9. Gotowość systemu rozpoznania - 12.00 5.01.

10. Meldunki przedstawiać: - dobowe do 22.00 z 20.00;
- okresowe - co 4 godziny;
- ważne - natychmiast.

11. Do 4.00 5.01 przyjąć w podporządkowanie z WOW na okres realizacji zadania: 4,10 KGS; 20 GS; 24 KGSP.

SZEF
ZARZĄDU ROZPOZNAWCZEGO
SZTABU "POŁUDNIOWYCH"

.....
(stopień, imię i nazwisko)

SZEF SZTABU "POŁUDNIOWYCH"

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a
Egz.nr 2 - 4 DZ
Wyk. ... (stopień i nazwisko)
Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)
Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ
/-/ mjr dr Roman KWEČKA

Załącznik 6
do opracowania metodycznego
DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO
Egz. nr...

SZEFE SZTABU 2 K
KOMUNIKAT ROZPOZNAWCZY SZTABU "POŁUDNIOWYCH" nr 1.
SD - GRÓJEC 12.00 04.01.
Mapa 1:200 000, wydanie 1974r.

1. Przeciwnik rozwija operację zaczepną siłami 1A w kierunku: WYSOKIE /6400/, MIŃSK MAZOWIECKI, rozbił wojska broniące obszaru na północ od BUGU i NURZCA opanowując dogodne przyczółki na rzekach. Czołowe związki taktyczne /13DZ, 22BZ i 11DZ / walczą na rubieży: ZAMBROW /7276/, OSTRÓW MAZOWIECKA /5260/, KOSÓW LACKI /2876/, CZYZEW /5280/, BRANSK /4420/. 22BZ zaangażowana w walce z siłami broniącymi BIAŁEGOSTOKU. W odwodzie posiada 12DZ, która może być wprowadzona do bitwy na kierunku: ŁAPY, MIŃSK MAZOWIECKI w dniu dzisiejszym lub rano 05.01. Działania wspiera lotnictwo taktyczne 1KL Odwodu Naczelnego Wodza, wykonując uderzenia na stanowiska dowodzenia i przegrupowujące się oddziały grupami 2-4-8 samolotów MiG-27 i Su-25.

1 A intensywnie wykorzystywała swoje systemy rozpoznania elektronicznego i WRE czego objawem było częste atakowanie środkami ogniowymi stanowisk dowodzenia i węzłów łączności, zrzuty nadajników zakłócających na pracujące stanowiska dowodzenia dywizji, brygad oraz kierowania artylerią. Równocześnie z porażeniem ogniowym stosowano zakłócenia oraz prowadzono dywersję radiową. Intensywność oddziaływania RE rosła w okresach wprowadzania do walki nowych związków taktycznych oraz silnego oddziaływania ogniowego. Dywersję radiową stosowano najczęściej w oddziałach i związkach taktycznych będących w odwrocie oraz bardzo często po wykonaniu uderzeń ogniowych na stanowiska dowodzenia różnych szczebli.

Lotnictwo atakowało pod przykryciem aktywnych i pasywnych

zakłóceń elektronicznych stosowanych najczęściej na 10 - 15 minut przed wlotem w naszą strefę powietrzną. Do przycelowania samoloty wykorzystywały pokładowe stacje radiolokacyjne i urządzenia termowizyjne. W celach nawigacyjnych wykorzystywano głównie systemy bliższej radionawigacji i satelitarny system radionawigacji. Z doświadczeń bojowych WOW wynika, że przy silnym zakłócaniu pokładowych systemów elektronicznych skuteczność uderzeń lotnictwa znacznie spada.

2. Wykryto:

- ok. 30 km na wschód od BIAŁEGOSTOKU przegrupowujące się kolumny pancerne i zmechanizowane w kierunku: WOŁKOWYSK, BIAŁYSTOK;
- prace rekonesansowe i rozwijanie środków łączności w rejonie: wsch. OSTRÓW MAZOWIECKA, WYSOKIE, KOSÓW LACKI;
- nasilone rozpoznanie powietrzne kierunku: OSTRÓW MAZOWIECKA, WARKA.

3. Ocenia się, że przeciwnik związkami taktycznymi 1 A dążyć będzie do poszerzenia przyczółków na BUGU i stworzenia warunków do wprowadzenia do bitwy 2 A.

Rano 06.01. wykonując uderzenie prawdopodobnie w kierunku: MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA zgrupowaniem uderzeniowym 2 A dążyć będzie do rozbicia sił głównych 2 K i wyjścia na rubież WISŁY. Jednocześnie siłami 1 A po dokonaniu niezbędnego przegrupowania kontynuować operację w kierunku: SIEDLCE, DĘBLIN.

Gotowość do działania 2 A może osiągnąć wieczorem 5.01.
SZEFSZARZĄDU ROZPOZNANIA I WRE SZEFSZTABU "POŁUDNIOWYCH"
SZTABU "POŁUDNIOWYCH"

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

OPRACOWAŁ

/-/ppłk dypl. inż. Piotr WOZNIAK

Załącznik 7
do opracowania metodycznego
DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO
Egz. nr...

Założenie nr 2

Działania operacyjne korpusu

Mapa 1:100 000

N - 34 - 127, 128, 129, 139, 140, 141,

M - 34 - 7, 8, 9.

I

1. "PÓŁNOCNI" po wprowadzeniu do działań odwodów dywizyjnych kontynuują operację zaczepną. Rozbili część sił "POŁUDNIOWYCH" na pierwszym pasie obrony i do 17.00 6.01 włamali się na głębokość 6-16 km.

W wyniku użycia odwodów i oporu "POŁUDNIOWYCH" natarcie słabnie, a na niektórych kierunkach zostało załamane.

W pasie obrony 2 K największe powodzenie uzyskała 2 A na kierunku: CZARNOGŁÓW, NIEDZIAŁKA STARA, która po wprowadzeniu odwodów dywizyjnych i brygadowych do walki włamała się na głębokość 16 km. Mając w odwodzie 23 DZ zagraża przerwaniem taktycznej strefy obrony. Na kierunku SOKOŁÓW, SIEDLCE 1A nie uzyskała powodzenia.

Stwierdzono:

- zajmowanie rejonów wyjściowych przez 25 BDSz;
- ruch kolumn czołgów i transporterów po drogach w kierunku: KOSÓW LACKI, STARA WIEŚ, KORYTNICA;
- intensywne rozpoznanie lotnicze na kierunku: DOBRE, MIŃSK MAZOWIECKI, GÓRA KALWARIA.

2. "POŁUDNIOWI" po częściowej utracie pierwszego pasa obro-

ny, związkami taktycznymi pierwszego rzutu operacyjnego powstrzymują natarcie przeważających sił przeciwnika na kolejnych rubieżach obrony, tworząc warunki do wykonania przeciwuderzeń.

Związki operacyjne "POŁUDNIOWYCH" są w następującym położeniu:

a/ Warszawski Okręg Wojskowy z powodzeniem odpiera uderzenia 1 A i dąży do utrzymania rubieży: SIEMIATYCZE, DĄBROWA, MORDY, BORKI, SIEDLCE. Do drugiego rzutu okręg wyprowadza 2 BZ.

b/ 2 K na kierunku głównego uderzenia przeciwnika z trudem powstrzymuje natarcie siłami jednej dywizji. Na kierunku: KĄTY CZERNICKIE, TURZE z powodzeniem walczy o utrzymanie pierwszego pasa obrony. W drugim rzucie korpusu jest 5 DZ.

c/ Zgrupowanie "PUŁTUSK" z powodzeniem odpiera uderzenia części sił 1 A na rubieży: WYSZKÓW, RZAŚNIK, RÓZAN. Na kierunku jego obrony przeciwnik nie wykazuje aktywności.

II

Dowódca 2 K do 17.00 6.01 uzyskał następujące wiadomości o położeniu podległych związków taktycznych:

1. 7 BZ trzema batalionami broni się na rubieży: TRZEBUCZA (9060), PODSUSZE (9464), PROSZEW (9470), BROSZKÓW (8474), NOWE IGANIE (8282), pozostałe dwa bataliony ześrodkowane w rejonach: 74 bpzmot - SOSNOWE (8064), TOPÓR (7662), OGRODNA (8060); 75 bpzmot - STANY (7674), DOBRZANÓW (7468), OZORÓW (7670).

Dowódca brygady zamierza zatrzymać natarcie przeciwnika na zajmowanej rubieży. Rano 7.01 siłami drugorzutowych batalionów wykonać uderzenie w kierunku: WILCZONEK (8470), NIWISKI (8880), odtworzyć przedni skraj obrony, wychodząc na rubież rzeki LIWIEC.

2. 4 DZ trzema brygadami w pierwszym rzucie z trudem powstrzymuje uderzenia dwóch pułków 21 DZ i 24 BZ przeciwnika. W związku z utratą dwóch pierwszych pozycji przechodzi do obrony

trzeciej pozycji całością sił z przednim skrajem na rubieży: KALUSZYN, JANÓW, płn. MINSK MAZOWIECKI, CYGANKA, WÓLKA CZARNIŃSKA, RAKOWIEC, PORĘBY STARE, MIĘDZYLEŚ, TUŁ.

Dowódca dywizji zamierza na dogodnej rubieży załamać natarcie przeciwnika, utrzymać ją do rana 7.01 stwarzając warunki do wykonania przeciwuderzenia 5 DZ.

3. 6 BZ z powodzeniem odpiera uderzenia części sił 22 DZ. Na kierunku jej obrony przeciwnik nie wykazuje dużej aktywności.

Dowódca brygady zamierza utrzymać zajmowaną rubież.

4. 5 DZ nie angażowana w walce jest w rejonie ześrodkowania.

5. Położenie i sytuacja pozostałych elementów ugrupowania operacyjnego korpusu przedstawione są na mapie 1:100 000 "Położenie wojsk o 17.00 6.01 z elementami decyzji dowódcy 2 K" i w załącznikach do założenia.

III

Dodatkowo dowódcy 2 K wiadomo:

1. Na prawo Warszawski Okręg Wojskowy od rana 7.01 kontratakami pierwszorzutowego związku taktycznego dążyć będzie do uchwycenia dogodnej rubieży stwarzając warunki przejścia do operacji zaczepnej w dniu następnym.

2. Na lewo Zgrupowanie "PUŁTUSK" odwodem w sile brygady wykona przeciwuderzenie rano 7.01 w celu poprawy ugrupowania obronnego.

OPRACOWAŁ

ppłk dypl. Andrzej GBUREK

Załącznik 8
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SYTUACJA ROZPOZNANIA I WRE
o 17.00 6.01

I

Wiadomości o nieprzyjacielu zgodnie z mapą położenia wojsk o 17.00 6.01.

Dodatkowo szefowi OR 2 K wiadomo:

- nieprzyjaciel pod wpływem uderzeń ogniowych i zakłóceń RE wykorzystuje w szerokim zakresie łączność radiową KF i UKF na wszystkich szczeblach dowodzenia;

- z kierunku MISTÓW - DOBRE oraz MAKSYMILIANÓW emitowane są silne zakłócenia radiowe w paśmie 1,5 - 8,5 MHz, 20 - 25 MHz, 30 - 60 MHz;

- na SD pułków I rzutu nieprzyjaciel wykonał zrzut NZJU i zerwał łączność na dwie godziny;

- w systemie łączności przewodowej nastąpiło przecięcie kabli na kierunku pomiędzy SD 4 DZ i SD 4 K;

- lotnictwo przeciwnika wykorzystuje do kierowania bombardowaniem urządzenia radiolokacyjne i laserowe, a realizację zadań poprzedzają silne zakłócenia aktywne i pasywne;

II

1. 2 prel: ugrupowanie bojowe zgodnie z mapą położenia stron o 18.00 6.01.

System rozpoznania radiowego KF rozwinięty, prowadzi działalność bojową z dotychczasowych miejsc rozwinięcia. Rozpoznał 46 sieci radiowych KF prowadząc ich kontrolę oraz rejestrując zachodzące zmiany w systemie łączności przeciwnika.

Krel prowadzi działalność na kierunku 4 DZ uzupełniając jej częściowo zniszczony system rozpoznania UKF.

Środki bnr realizują zadania na bieżąco z 50 % efektywnością. W wyniku uderzenia lotnictwa uległa zniszczeniu jedna stacja R - 978 wraz z załogą.

Batalion osłony Re wspólnie z innymi systemami osłony realizuje skutecznie osłonę SD 2K oraz przepraw na Wiśle.

Dotychczasowe straty - jedna stacja SPN - 40.

2. 2 bs przyjął w podporządkowanie 10 KGS, 20 GS, 24 KGSP, do 18.00 nie nawiązano łączności z 4 KGS.

Zgodnie z planem rozpoznania 2 K do 10.00 5.01 przerzucono w ugrupowanie nieprzyjaciela dziewięć grup specjalnych. Straty w trakcie przerzutu:

- 5 KGS zniszczona;
- z 20 GS i 22 KGSP brak łączności.

Praca do wykonania:

1. Ocenić sytuację i być w gotowości do zameldowania wniosków z oceny nieprzyjaciela dowódcy 2 K.

2. Określić zadania niezbędne do realizacji przez jednostki rozpoznawcze korpusu.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

Załącznik 9
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA I WRE o 20.00 4.01

I

Wiadomości o przeciwniku i położenie wojsk własnych /w tym rozpoznania i WRE/ mapa 1 : 200 000 "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01". Uzupełnienie informacji stanowią załączniki do założenia nr 1 "Działania operacyjne korpusu" założenia nr 1 "Działania taktyczne dywizji".

II

Strukturę organizacyjną wojsk przeciwnika oraz stan przyjąć zgodnie z załącznikiem 2 "Struktura organizacyjna "PÓŁNOCNYCH" do założenia nr 1 "Działania operacyjne korpusu".

Strukturę organizacyjną oddziałów i pododdziałów rozpoznawczych w ćwiczeniu przyjąć następującą:

8br w składzie:

- dowództwo;
- sztab
  - kdow   1 x R-4
- 1kr
  - 3 x plr   4 x BWR, 6 x BWP
- 2kr
  - 3 x plr   4 x R-5, 6 x BRDM
/w tym 2 x PSNR/
- 3kr
  - plr   3 x sam. osob-teren./Honcer/
  - 2 x plr   18 motocykli
/1 x dca plr, 4 x sek. po 2 motory/
- esk. śmigł.   4 x W-3R0 /Sokół/
2 x wersja transp.
- esk. BSR   12 szt.
- komp. reelektroniczna /WRE/

- pl rozp radiowego UKF	2 x ARO
- pl nam eadiowego UKF	3 x R-363
- pl rozp syst radiolok	3 x BREŃ
- pl zakł radiowych UKF	4 x R-330P
i lotniczych UKF	2 x R-834P
- pl rozp skażeń	6 x BRDM-2rsk
- logistyka batalionu	

Uwaga:

- śmigłowiec transp. posiada możliwość przerzutu sekcji w składzie 2 x motocykl wraz ze zwiadowcami;
- sekcja dysponuje środkiem łączności UKF o zasięgu do 15 km;
- BSR posiada następujące parametry:
  - prędkość
    - maks. 203 km/h
    - min. 80 km/h
  - czas lotu ok. 3 godz.
  - pułap 3660 m
  - zasięg maks. 50 km
  - promień działania 20 km
  - wyposażenie pokładowe:
    - kamera TV z urządzeniem bezpośredniej transmisji obrazu;
    - lotniczy aparat fotograficzny do wykonywania zdjęć panoramicznych;
    - laserowe urządzenie do wskazywania /oświetlania/ celów naziemnych;
    - optyczne urządzenie do korygowania ognia artylerii.
- przyjąć następującą nomenklaturę:
  - elementy rozpoznawcze, które zorganizowane zostały w oparciu o transportery rozpoznawcze (BWR/BWP, BRDM-2) stosować nazwę SPR;
  - elementy rozpoznawcze, które zorganizowane zostały w oparciu o pododdział na motocyklach lub przewidziane zostały do działań pieszych - stosować nazwę PR.

Batalion rozpoznawczy znajduje się w rejonie pld. MALCANÓW, batalion kończy odtwarzanie zdolności bojowej.

Przydzielone do wykorzystania z 2 bs grupy specjalne znajdują się w rejonie ześrodkowania 2 bs - 4 km płn. GARWOLIN.

Nadajniki zakłócające jednorazowego użytku zostaną dowiezio-
ne wspólnie z amunicją artyleryjską na SO artylerii.

III

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:
  - Metodyka oceny nieprzyjaciela, nr bibl. Pf 1103;
  - Ocena nieprzyjaciela, nr bibl. s/1106;
  - Rozpoznanie radioelektroniczne szczebla taktycznego wojsk lądowych, nr bibl. 2926.
2. Zapoznać się z położeniem wyjściowym stron o 18.30 5.01 i założeniem nr 1 Katedry RW i AO, dane z założenia wrysować na mapę.
3. W czasie zajęcia być w gotowości do prowadzenia oceny przeciwnika.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

Załącznik 10
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SZEF SZTABU 4 DZ
KOMUNIKAT ROZPOZNAWCZY SZTABU 2 K nr 1.
SD - PARYSÓW (6044). 19.30 4.01.
Mapa 1 : 100 000, wydanie 1974r.

1. Przeciwnik z powodzeniem rozwija natarcie w kierunku: WYSOKIE /6400/, MINSK MAZOWIECKI. Pierwszorzutowymi związkami taktycznymi 1 A /13 DZ, 22 BZ i 11 DZ/ rozbił wojska broniące obszaru na północ od BUGU i NURZCA opanowując dogodne przyczółki na BUGU. W celu utrzymania wysokiego tempa natarcia prawdopodobnie jeszcze dzisiaj wieczorem wprowadzi kolejną dywizję zmechanizowaną w kierunku: UHOWO /7224/, KOSÓW LACKI.

O 20.00 4.01 jego czołowe pododdziały walczą na rubieży: ŁOMZA 4 km pld.-zach. OSTRÓW MAZOWIECKA, SADOWNE /3256/, MIEDZNA /1272/, CIECHANOWICE /4000/, BOCKI /3636/.

21 BZ zaangażowana w walce z siłami broniącymi BIAŁEGOSTOKU wyprowadza część sił do odwodu.

Działania wspiera lotnictwo taktyczne wykonując uderzenia na stanowiska dowodzenia i przegrupowujące się w rejon zainteresowania oddziały pancerne i zmechanizowane grupami 2-4-8 samolotów MiG-27 i Su-25.

Przeciwnik intensywnie wykorzystywał swoje systemy rozpoznania elektronicznego i WRE dezorganizując pracę środków na stanowiskach dowodzenia prowadząc jednocześnie dywersję radiową. Intensywność oddziaływania jego środków rosła w okresach wprowadzania do walki nowych sił oraz silnego obezwładniania ogniowego. Lotnictwo uderzało pod przykryciem aktywnych i pasywnych zakłóceń

elektronicznych stosowanych przeważnie 10-15' przed wlotem w naszą strefę powietrzną.

Do przycelowania samoloty wykorzystywały pokładowe stacje radiolokacyjne i urządzenia termowizyjne, a dla radionawigacji głównie systemu bliższej radionawigacji i satelitarny system radionawigacji.

2. Wykryto:

- przegrupowujące się kolumny pancerne i zmechanizowane w kierunku: WOLKOWYSK, BIAŁYSTOK - prawdopodobnie czołowe pododdziały 2 A;

- prace rekonesansowe i rozwijanie środków łączności w rejonie: NIESKÓRZ /5070/, KOSÓW LACKI - prawdopodobnie 21 DZ, BOGUTY-PIANKI /4494/, CZYZEW-OSADA /5288/;

- nasilone rozpoznanie powietrzne kierunków: OSTRÓW MAZOWIECKA, TŁUSZCZ i ŁAPY, MIŃSK MAZOWIECKI;

- kolumnę czołgów na drodze BIAŁYSTOK, WYSOKIE czołem w MAZURY /6808/;

- pracę grupy rekonesansowej w rejonie PROSTYM /3664/ -prawdopodobnie z 12 DZ;

- zgrupowanie dużej liczby wozów sztabowych i środków łączności w rejonie: PRZEZDZIECKO, MROCZKI /6084/.

3. Ocenia się, że przeciwnik wprowadzając 12 DZ dążyć będzie pierwszorzutowymi związkami taktycznymi 1 A do poszerzenia przyczółków na BUGU, opanowania dogodnego obszaru, który zapewni odpowiednie warunki do wprowadzenia do bitwy przegrupowujących się z głębi nowych sił.

Rano 6.01 zgrupowaniem uderzeniowym 2 A wykona prawdopodobnie główne uderzenie dwoma związkami taktycznymi w kierunku: NUR /3888/, WARKA oraz pomocnicze uderzenie jednym związkiem taktycznym w kierunku: BROK /4056/, SULEJÓWEK dążąc do rozbicia sił głównych 4 DZ i wyjścia na rubież WISŁY.

Jednocześnie siłami będącymi w styczności po dokonaniu niezbed-

nego przegrupowania będzie prawdopodobnie kontynuować natarcie w kierunku: SOKOŁÓW PODLASKI, ZELECHÓW /3860/ w celu rozbicia broń-
niących się wojsk 7 DZ i zabezpieczenia skrzydła zgrupowania
uderzeniowego 2 A

Gotowość do działania związeki taktyczne i oddziały 2 A mogą osiągnąć wieczorem 5.01.

SZEF ODDZIAŁU ROZPOZNANIA I WRE 2 K

SZEF SZTABU 2 K

.....

.....

(stopień, imię i nazwisko)

(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a

Egz.nr 2 - 4 DZ

Wyk. ... (stopień i nazwisko)

Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)

Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ

/-/ppłk dypl.inż. Piotr WOZNIAK

Załącznik 11
do opracowania metodycznego
DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO
Egz. nr...

SZEFSZTABU 4 DZ
WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE I WRE SZTABU 2 K NR 1.
SD - PARYSÓW (6044) 19.30 4.01.
Mapa 1 : 200 000, wydanie 1981r

1. "Północni" rozwijają operację zaczepną w kierunku: WYSOKIE, MIŃSK MAZOWIECKI, dążąc do opanowania rubieży: RÓZAN, WYSZKÓW, TŁUSZCZ, SIEDLCE. Jednocześnie w obszar działań przegrupują dalsze odwoły operacyjne /2A/, które mogą wprowadzić do bitwy za około dwie doby.

Rozpoznanie i WRE przeciwnik prowadzi w obszarze: OSTRÓW MAZ., WOŁOMIN, KAŁUSZYN, SIEDLCE, SIEMIATYCZE, BIELSK PODLASKI.

W pasie działań dywizji prowadzą natarcie oddziały 13 DZ wykonując główne uderzenie w kierunku: CZYZEW, WĘGRÓW.

2. W związku z planowanym przejściem dywizji do obrony dowódca nakazał:

- przystąpić do organizowania rozpoznania i WRE w pasie obrony dywizji na rubieży: BROK, TELAKI;

- szczególną uwagę zwrócić na rejony:

- nr 1: CHRZĘSNE, RÓWNE, JADÓW, MOKRA WIES;

- nr 2: RYNIA, OSSÓW, ROGUSZYN, RABIANY.

- w celu zdobywania wiadomości o przeciwniku współdziałać z 2BZ WOW;

- o 2.00 5.01 być gotowym do przyjęcia zarządzenia rozpoznawczego i WRE.

SZEFSZTABU 2 K

SZEFSZTABU 2 K

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a

Egz.nr 2 - 4 DZ

Wyk. ... (stopień i nazwisko)

Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)

Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ

/-/mjr dr Roman KWEĆKA

Załącznik 12
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SZEFE SZTABU 4 DZ
ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZNE I WRE SZTABU 2 K Nr 1
SD - PARYSÓW /6044/, 1.30 5.01.
Mapa 1 : 200 000, wydanie 1981 r.

1. 1 A "Północnych" rozwijając operację zaczepną w kierunku: WYSOKIE, MIŃSK MAZOWIECKI do 16.00 opanowała rubież: ZAMBRÓW, OSTRÓW MAZ., płd. MAŁKINIA, BRANSK, HAJNÓWKA. W obszar bitwy przegrupowuje związki taktyczne 2 A, prawdopodobnie w celu spotęgowania uderzenia w kierunku: MIŃSK MAZ., GÓRA KALWARIA.

Dowódca 2 K ocenia, że "Północni" będą dążyć do opanowania siłami 1 A rubieży: RÓZAN, WYSZKÓW, TŁUSZCZ, SIEDLCE, SIEMIATYCZE, z której zabezpieczą wejście do bitwy 2 A za około 1,5 doby i będą rozwijać operację zaczepną związkami taktycznymi 1 i 2 A:

- 1 A w kierunku: SIEDLCE, LUBARTÓW;
- 2 A w kierunku: WĘGRÓW, GÓRA KALWARIA.

Należy liczyć się z użyciem na rubieży WISŁY do dwóch BDSz. Lotnictwo przeciwnika wykonuje uderzenia grupami 4-8 samolotów Su-25 i MiG-27 na system dowodzenia, oddziały WRiA oraz wojska w rejonie ześrodkowania. Rozpoznanie powietrzne prowadzi parami samolotów Su-17R i MiG-25R oraz samolotami Su-24WRE.

2. W związku z przewidywanym rozwijaniem operacji zaczepnej przez "Północnych" dowódca 2 K rozkazał:

Rozpoznanie i WRE prowadzić w pasie:

- na prawo: GRĘBKÓW, STERDYN;
- na lewo: TŁUSZCZ, BROK;

skupiając główny wysiłek na rozpoznaniu ugrupowania, kierunku i czasu uderzenia ZT 2 A oraz rozpoznaniu RE i obezwładnianiu zakłóceniami radiowymi ich podstawowych systemów radioelektronicznych:

a/ w czasie organizowania obrony:

- do 3.00 6.01 potwierdzić skład, ugrupowanie i numerację ZT i oddziałów 1 A przed frontem obrony DZ;
- do 2.00 6.01 ustalić rejony rozmieszczenia i kierunki prze-

grupowania wojsk raketowych i artylerii przeciwnika;

- do 4.00 6.01 ustalić rejony rozmieszczenia punktów kierowania ogniem artylerii oraz naprowadzania lotnictwa;
- do 2.00 6.01 ustalić rejony bazowania śmigłowców bojowych;
- rozpoznać system łączności radiowej dowodzenia 1 A oraz ich systemy radilokacyjne.

b/ w czasie walki obronnej:

- ustalić kierunek głównego uderzenia ZT 2 A;
- śledzić:
  - przegrupowanie wojsk raketowych i artylerii;
  - przesunięcie węzłów łączności stanowisk dowodzenia, punktów kierowania ogniem artylerii i dowodzenia lotnictwem ustalając ich nowe rejony rozmieszczenia;
  - rejony środków i elementów systemu rozpoznania i WRE przeciwnika;
  - przegrupowanie odwodów, ustalić kierunki /rubieże/ wprowadzenia ich do walki;
  - obezwładnić zakłóceniami radiowymi systemy łączności dowodzenia UKF dywizji, brygad i pułków przeciwnika oraz elementy dowodzenia i naprowadzania lotnictwa.

Rejony szczególnego zainteresowania:

- nr 1 - GRĘBKÓW, WĘGRÓW, KORYTNICA, DROP;
- nr 2 - KOBYLANKA, MYSZADŁA, JADÓW, /wył. / TŁUSZCZ.

3. W tym celu:

- do 4.00 5.01 nawiązać współdziałanie i przejąć niezbędne informacje z 3 prel oraz sztabu 2 BZ;
- do wykonania zadań dywersyjno-rozpoznawczych na korzyść dywizji są w gotowości od 3.00 5.01 dwie GS, GSP i KGS - propozycje wykorzystania przedstawić do 6.00 5.01;
- zadania obrony radioelektronicznej realizować zgodnie z własnym planem;
- dywizji przydziela się 30 kompletów NZJU.

4. W przodzie prowadzi rozpoznanie 2 BZ. Na prawo rozpoznanie prowadzi 7 BZ w kierunku: MOKOBODY, SOKOŁÓW PODLASKI. Na lewo rozpoznanie prowadzi 6 BZ w kierunku: POSTOLISKA, ŁOCHÓW.

5. Rejony zastrzeżone:

- nr 1 - TELAKI, NUR, MAŁKINIA;
- nr 2 - STOCZEK, SOKOŁKA, SZYNKARZYNA.

6. W związku z powyższym:

- jeńców, zdobyte dokumenty, i nowe egzemplarze uzbrojenia kierować do sztabu 2 K;
- gotowość systemu rozpoznania osiągnąć do 11.00 5.01;

- odbiór danych z rozpoznania powietrznego na częstotliwości 2480;
- zapotrzebowanie na wiadomości o przeciwniku i fotografowanie składać do oddziału rozpoznawczego 2 K codziennie do 20.00;
- meldunki przekazywać:
  - dobowe - o 20.00 z 18.00;
  - okresowe - co 4 godziny;
  - ważne - natychmiast.

SZEF ODDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO 2 K

SZEF SZTABU 2 K

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a

Egz.nr 2 - 4 DZ

Wyk. ... (stopień i nazwisko)

Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)

Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ

/-/mjr dr Roman KWECKA

Załącznik 13
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA o 23.00 4.01

I

Wiadomości o przeciwniku i położenie organów rozpoznawczych 41 BZ - mapa 1 : 200 000 "Położenie wyjściowe wojsk o 16.00 4.01" i mapa 1 : 50 000 "Plan obrony 41 BZ w dniu 6.01". Uzupełnienie informacji stanowią załączniki do założenia nr 1 "Działania operacyjne korpusu", założenia nr 1 "Działania taktyczne dywizji" oraz założenia nr 1 "Działania taktyczne brygady".

II

41 kr w składzie:

- dowództwo   1 x R-5;
- 4 x plr każdy w składzie   1 x R-5, 2 x BRDM-2;
- plr
  - dca plr   1 x motocykl;
  - 3 x sekc.   po 3 motocykle;
- dr rozp. skażeń   2 x BRDM-2rsk;

III

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:

- L. Ciborowski. Organizacja rozpoznania w sztabach. AON 1991, nr bibl. S/1590.
- R. Szmyd. Rozpoznanie w przeciwuderzeniu związku operacyjnego AON 1994, nr bibl....
- R. Kwećka, A. Nowak. Budowa modelu systemu rozpoznania w

aspekcie organizacyjnym i informacyjnym. AON 1994 PF 200/s

- R. Szpyra, Usprawnienie procesu oceny nieprzyjaciela w natarciu i obronie /DZ, DPanc/ z zastosowaniem teorii decyzji informacyjnych, rozprawa doktorska ASG WP 1990, nr bibl. pf 9017.

2. Zapoznać się z "Materiałami dla studentów...." dotyczącymi poszczególnych zajęć.

OPRACOWAŁ

/-/mjr dr Roman KWECKA

Załącznik 14
do opracowania metodycznego
DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO

Egz. nr...

SZEFSZTABU 41 BZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE SZTABU 4 DZ NR 1.

SD - MALCANÓW (8025). 23.00 4.01.

Mapa 1 : 50 000, wydanie 1982r.

1. "Północni" prowadzą działania zaczepne w kierunku: WYSOKIE, MINSK MAZOWIECKI i do 22.00 4.01 opanowali rubież: BROK, MAJDAN, STERDYŃ, CIECHANOWIEC.

W pasie działania brygady nacierają oddziały 13 DZ. Ocenia się, że mogą one wejść w styczność z brygadą za około dobę.

Lotnictwo przeciwnika prowadzi intensywne rozpoznanie w kierunku: CIECHANOWIEC, MINSK MAZOWIECKI, GRÓJEC oraz wykonuje uderzenie grupami 2-4-6 samolotów typu Su-25 i MiG-27 na drugie rzuty i odwody, zgrupowanie artylerii polowej i system dowodzenia 4 DZ.

2. W związku z przewidywanymi działaniami dowódca 4 DZ rozkazał:

- przystąpić do organizowania rozpoznania w pasie brygady na głębokość ok. 30 km;
- szczególną uwagę zwrócić na rejony:
  - nr 1: GŁĘBOCZYCA, DOBRE, SOŁKI;
  - nr 2: CZARNOGŁÓW, WYGLĘDÓWEK, OSSÓWNO;
- zorganizować współdziałanie z 71 BZ w celu ustalenia sposobów przekazywania informacji oraz wytypowania rejonów dogodnych do pozostawienia elementów rozpoznawczych brygady;
- o 1.30 5.01 być w gotowości do otrzymania zadania bojowego.

SZEF WYDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO 4DZ

SZEF SZTABU 4DZ

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a

Egz.nr 2 - 41 BZ

Wyk. ... (stopień i nazwisko)

Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)

Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

Załącznik 15
do opracowania metodycznego

DO UŻYTKU SŁUZBOWEGO

Egz. nr...

SZEFE SZTABU 41 BZ
ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE SZTABU 4DZ nr 01,
SD - MALCANÓW (8025). 1.30 5.01.
Mapa 1 : 50 000, wydanie 1982r.

1. Przeciwnik siłami 13 DZ prowadzi działania zaczepne wykonując główne uderzenie w kierunku: MAŁKINIA, MIŃSK MAZOWIECKI. Z głębi przegrupowuje jednocześnie odwody operacyjne, które może wprowadzić do bitwy rano 6.01. Dowódca 4DZ ocenia, że przeciwnik może podejść do pasa obrony dywizji w dniu dzisiejszym wieczorem. W nocy przegrupowuje prawdopodobnie nowe związki taktyczne i rano 6.01 wznowi natarcie wykonując główne uderzenie w kierunku: KORYTNICA, zach. MIŃSK MAZOWIECKI. W pasie obrony dywizji może nacierać do dwóch dywizji i brygada zmechanizowana po podejściu z głębi i do pułku zmechanizowanego w bezpośredniej styczności. Działanie to może wspierać lotnictwo sił lądowych wysiłkiem do dwóch eskadr śmigłowców bojowych Mi-24 oraz lotnictwo myśliwsko-bombowe.

Należy ponadto oczekiwać działania desantów taktycznych szczególnie w rejonach: CZARNA, LUBOMIN, ŁADZYŃ; MOCZYDŁA, JAKUBÓW, BRZOZÓWKA oraz grup dywersyjno-rozpoznawczych w rejonie ześrodkowania dywizji i w czasie przegrupowania do pasa obrony.

Stwierdzono:

- działanie grup dywersyjno-rozpoznawczych w rejonach: wsch. KOŁBIEL; płn. MNISZEW; płn. WILGA;
- zgrupowanie czołgów i BWP w rejonie: BOJEWO, GUTY, BOJARY, PROSTYŃ.

2. Zarządzam:

- rozpoznanie prowadzić w pasie:
  - na prawo GRĘBKÓW, LIW;
  - na lewo DOBRE, POŁAZIE ŚWIĘTOCHOWSKIE skupiając główny wysiłek na kierunku: ŁAZISKA, PNIEWNIK.
- a) w czasie organizowania obrony:
  - ustalić:
    - czas podejścia, skład i zdolność bojową oddziałów 13DZ;

- prawdopodobne ugrupowanie oddziałów 13 DZ w pasie brygady;
  - czas, skład i kierunek podejścia nowych sił przeciwnika z głębi;
    - rozpoznać ugrupowanie artylerii;
    - wykryć rejony rozmieszczenia WŁ SD oddziałów 13 DZ;
  - b) w czasie prowadzenia walki obronnej:
    - wykryć:
      - prawdopodobny kierunek uderzenia przeciwnika;
      - trasę przelotu oraz prawdopodobne rejony desantowania taktycznych desantów powietrznych;
    - potwierdzić skład i ugrupowanie zgrupowania uderzeniowego w pasie obrony brygady;
  - śledzić:
    - zmianę SO artylerii, wykryć nowe rejony rozmieszczenia;
    - ruch odwodów taktycznych, określić ich skład, czas i kierunek oraz przypuszczalną rubież wprowadzenia;
    - ustalić kierunki przesunięcia WŁ SD oraz ich rozmieszczenie w nowych rejonach;
  - c) rejony szczególnego zainteresowania:
    - nr 1: DOBRE, BRZEŹNIK, DROP;
    - nr 2: CZARNOGŁÓW, WYGŁĘDÓWEK, ADAMÓW, OSSÓWNO.
3. W tym celu do 8.00 zorganizować współdziałanie z 7 BZ;
4. W przodzie prowadzi rozpoznanie 4 DZ w kierunku: NOWA WIEŚ, BORZYCHY, na prawo prowadzi rozpoznanie 7 BZ w kierunku: KÓZKI, JARNICE, na lewo prowadzi rozpoznanie 42 BZ w kierunku: PORĘBY STARE, SEWERYNÓW.
5. Rejony zastrzeżone:
  - nr 1: WIELĄDKI, ZELAZÓW, CHMIELEW, KORYTNICA;
  - nr 2: RABIANY, KOMORY, ROWISKA, SEWERYNÓW.
6. Gotowość systemu rozpoznania 41pz osiągnąć do 10.30 5.01.
7. W związku z powyższym:
  - jeńców, dokumenty, nowe wzory uzbrojenia i sprzętu dostarczyć w rejon PORĘBY;
  - odbiór danych z rozpoznania powietrznego prowadzić na

częstotliwości 125, 5 MHz;

- zapotrzebowania na zdjęcia lotnicze i wiadomości o przeciwniku składać codziennie do 17.00;

- meldunki składać: - dobowe o 18.30 z 17.30;
- okresowe co 4 godz.;
- ważne natychmiast.

SZEF WYDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO 4DZ

.....
(stopień, imię i nazwisko)

SZEF SZTABU 4DZ

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1 - a/a

Egz.nr 2 - 41 BZ

Wyk. ... (stopień i nazwisko)

Druk. ... (inicjały maszynistki) ... (data)

Nr ... (w ks. maszynowej)

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

Wydrukowano w 10 egz.

Egz.nr 1-10 Bibl.Gł.DZN

Wyk.mjr Kwecka

Druk R.K. dn.19.10.95r.

Druk AON nr pf-719/WW

Korekta autorska

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

ZATWIERDZAM
KIEROWNIK KATEDRY RW i AO
płk dr hab. L. CIBOROWSKI

POUFNE
Egz.nr ...

Dnia.....1994 r.

Dla nauczycieli akademickich
i studentów

MATERIAŁY DLA STUDENTÓW
DO ZAJĘĆ 224, 247/RW
W CWICZENIU WPROWADZAJĄCYM NA TEMAT:

ZWIĄZEK TAKTYCZNY I ODDZIAŁ W OPERACJI I WALCE

58
1-1/89

SPIS TREŚCI**1. ZAJĘCIE nr 224/RW - Możliwości i prawdopodobny charakter działań przeciwnika.**

1.1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w styczności z wojskami własnymi.

1.2. Prawdopodobny skład, ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika.

1.3. Meldunek szefa oddziału rozpoznawczego.

2. ZAJĘCIE nr 247/RW - Ocena działań przeciwnika przed frontem oddziału.

2.1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w strefie działań brygady i jej sąsiadów.

2.2. Prawdopodobne ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika w pasie brygady.

2.3. Meldunek kierownika sekcji rozpoznawczej brygady.

ZAJĘCIE nr 224/RW

Temat: Możliwości i prawdopodobny charakter działań przeciwnika.

1.1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w styczności z wojskami własnymi.

1.1.1. Wstępna ocena informacji

Informacje o znaczeniu podstawowym - kompleksowe.

Przeciwnik pierwszorzutowymi związkami taktycznymi 1A /13DZ, 22BZ i 11DZ/ rozbił wojska broniące obszaru na północ od BUGU i NURZCA opanowując dogodne przyczółki na BUGU. Prawdopodobnie wieczorem 04.01. wprowadzi kolejną dywizję zmechanizowaną w kierunku: UHOWO /7224/, KOSÓW LACKI.

O 20.00 04.01 przeciwnik czołowymi pododdziałami walczy na rubieży: ŁOMZA 4 km pld.-zach. OSTRÓW MAZOWIECKA, SADOWNE /3256/, MIEDZNA /1272/, CIECHANOWICE /4000/, BOCKI /3636/.

Informacje o znaczeniu podstawowym - jednostkowe.

21BZ zaangażowana w walce z siłami broniącymi BIALEGOSTOKU wyprowadza część sił do odwodu.

Działania wspiera lotnictwo taktyczne wykonując uderzenia na stanowiska dowodzenia i przegrupowujące się w rejon zainteresowania oddziały pancerne i zmechanizowane grupami 2-4 8 samolotów MiG-27 i Su-25.

Przeciwnik intensywnie wykorzystywał swoje systemy rozpoznania elektronicznego i WRE dezorganizując pracę środków na stanowiskach dowodzenia prowadząc jednocześnie dywersję radiową.

Intensywność oddziaływania rosła w okresach wprowadzania do walki nowych sił. Lotnictwo uderzało pod przykryciem aktywnych i pasywnych zakłóceń elektronicznych stosowanych przeważnie 10-15' przed wlotem w naszą strefę powietrzną.

Do przycelowania samoloty wykorzystywały pokładowe stacje radiolokacyjne i urządzenia termowizyjne.

Informacje uzupełniające.

Wykryto przegrupowujące się kolumny pancerne i zmechanizowane w kierunku: WOŁKOWYSK, BIAŁYSTOK - prawdopodobnie czołowe pododdziały 2 A;

Pracę grup rekonesansowych i rozwijanie środków łączności stwierdzono w rejonie: NIESKÓRZ /5070/, KOSÓW LACKI oraz BOGUTY-PIANKI /4494/, CZYZEW-OSADA /5288/;

Rozpoznanie powietrzne przeciwnik prowadzi głównie na kierunku: OSTRÓW MAZOWIECKA, TŁUSZCZ oraz ŁAPY, MIŃSK MAZOWIECKI;

Stwierdzono zgrupowanie dużej liczby wozów sztabowych i środków łączności w rejonie: PRZEZDZIECKO, MROCZKI /6084/.

1.2. Prawdopodobny skład, ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika.

1.2.1. Wnioskowanie przygotowawcze

Ocenia się, że przeciwnik wprowadzając 12DZ dążyć będzie pierwszorzutowymi związkami taktycznymi 1A do poszerzenia przyczółków na BUGU, opanowania dogodnego obszaru, który zapewni odpowiednie warunki do wprowadzenia do bitwy przegrupowujących się z głębi nowych sił.

Rano 06.01 zgrupowaniem uderzeniowym 2A wykona prawdopodobnie główne uderzenie dwoma związkami taktycznymi w kierunku: NUR /3888/, WARKA oraz pomocnicze uderzenie jednym związkiem taktycznym w kierunku: BROK /4056/, SULEJÓWEK dążąc do rozbicia sił głównych 4DZ i wyjścia na rubież WISŁY.

Siłami będącymi w styczności prawdopodobnie będzie kontynuować natarcie w kierunku: SOKOŁÓW PODLASKI, ZELECHÓW /3860/ w celu rozbicia broniących się wojsk 7DZ, a ponadto zabezpieczenia skrzydła zgrupowania uderzeniowego 2A.

Gotowość do działania związki taktyczne i oddziały 2 A mogą osiągnąć wieczorem 05.01.

1.3. Meldunek szefa oddziału rozpoznawczego.

1.3.1. Wnioskowanie zasadnicze

Prawdopodobnym celem działania przeciwnika będzie

.....
 .....
 .....

Powyższy cel przeciwnik może realizować w sposób następują-
 cy

.....
 .....
 .....
 .....
 ....

Przedstawiony cel i prawdopodobny zamiar działania przeciwnika umożliwia na określenie przypuszczalnego nasycenia jego sił i środków:

a/ w pasie obrony 2 K na całą głębokość:

Wyszczególnienie	Przeciwnik	
	ZT i oddz.	Liczba
dywizje */		
bataliony		
czołgi		
BWP i TO		
środki ppanc		
artyleria do ognia pośredniego		
czołgi, BWP i śr. ppanc własne do czołgów i BWP przeciwnika		

b/ w rejonie głównego wysiłku obrony 2 K

Wyszczególnienie	Przeciwnik	
	ZT i oddz.	Liczba
dywizje */		
bataliony		
czołgi		
BWP i TO		
środki ppanc		
artyleria do ognia pośredniego		
czołgi, BWP i śr. ppanc własne do czołgów i BWP przeciwnika		

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

ZAJĘCIE nr 247/RW**TEMAT: Ocena działań przeciwnika przed frontem oddziału.****1. Dotychczasowy skład, ugrupowanie i charakter działań przeciwnika w strefie działań brygady i jej sąsiadów.****1.1. Wstępna ocena informacji**Informacje o znaczeniu podstawowym - kompleksowe.

1.1.1. 13DZ ze składu 1A nacierając na kierunku głównego uderzenia armii do 22.00 4.01 opanowała rubież BROK, MAJDAN, STERDYŃ, CIECHANOWIEC. W walce ma zaangażowane wszystkie oddziały. Kolejny związek taktyczny 1A może potęgować uderzenie na kierunku 13DZ od rana 5.01 i do godzin wieczornych ma możliwość podejść do rejonu obrony 41BZ (wynika to z odległości 30-40 km i zakładanego prawdopodobnego tempa natarcia tj. 3-5 km/h).

1.1.2. Odwód operacyjny nieprzyjaciela, prawdopodobnie kolejna armia jest w trakcie przegrupowania do rejonu wyjściowego do operacji.

1.1.3. Uderzenia części odwodów operacyjnych na obronę brygady należy oczekiwać od godzin rannych 6.01. Mogą to być siły do dwóch związków taktycznych.

Informacja o znaczeniu podstawowym - jednostkowe.

1.1.4. Uderzenia nieprzyjaciela należy oczekiwać rano 6.01.

1.1.5. Działanie grup dywersyjno-rozpoznawczych w rejonach wsch. KOŁBIEL i płn. MNISZEW; płn. WILGA może sugerować, że te rejony szczególnie interesują nieprzyjaciela ze względu na być może przyjęty przez niego kierunek głównego uderzenia.

1.1.6. Lotnictwo myśliwsko-bombowe wykonuje uderzenia grupami 2-4-6 samolotów typu Su-25 i MiG-27 na drugie rzuty i odwody, zgrupowania artylerii i systemu dowodzenia 4DZ, po to aby opóźnić organizację obrony, utrudniać dowodzenie, pozbawić dywizję możliwości posiadania głębokiej obrony, tym samym ułatwić sobie realizację zadania w natarciu.

Informacje uzupełniające.

1.1.7. Zgrupowanie czołgów i BWP w rejonie BOJEWO, GUTY, BOJARY, PROSTYN może sugerować, że jest to: odwód 13DZ; cała 13DZ wychodzi z walki w celu odtworzenia zdolności bojowej; jest czołowy oddział z odwodu operacyjnego zajmujący rejon wyjściowy.

1.1.8. Oceniając tę informację należy uznać, że jest ona przydatna bowiem daje prawdopodobny obraz aktualnego położenia nieprzyjaciela, ale do oceny szczegółowej nie może być brana pod uwagę, ze względu na brak wiadomości o przynależności tego zgrupowania oraz o położeniu chociażby pierwszego rzutu nieprzyjaciela.

2. Prawdopodobne ugrupowanie i charakter dalszych działań bojowych przeciwnika w pasie brygady.

2.1. Wnioskowanie przygotowawcze

2.1.1. Nieprzyjaciel rozwija z powodzeniem operację zaczepną w kierunku MAŁKINIA, MINSK MAZ. Obecność w pierwszym rzucie na kierunku głównego uderzenia 13DZ sugeruje, że zgrupowanie uderzeniowe jest ze składu 1A. Opanowanie do 22.00 4.01 rubieży BROK, MAJDAN, STERDYM, CIECHANOWIEC pozwala ocenić, że nieprzyjaciel przy prowadzeniu natarcia w nocy podejdzie do obrony brygady za około 15 godzin i że będą to związki taktyczne 1A.

2.1.2. Przegrupowujące się aktualnie odwody operacyjne to prawdopodobnie 2A. Uderzenia 2A należy oczekiwać w godzinach rannych 6.01. Z uwagi na znaczenie kierunku DOBRE, MINSK MAZ., GÓRA KALWARIA dla nieprzyjaciela, można sądzić że na rejon obrony 41BZ nieprzyjaciel uderzy siłami około dwóch związków taktycznych.

3. Meldunek kierownika sekcji rozpoznawczej brygady.

3.1. Wnioskowanie zasadnicze

3.1.1. Najbardziej prawdopodobnym celem działań nieprzyjaciela będzie rozcięcie ugrupowania obronnego pułku, rozbicie jego sił na całej głębokości obrony, stworzenie warunków do rozbicia obrony dywizji i jak najszybszego opanowania przyczółków na WISLE.

3.1.2. Cel powyższy może być realizowany następująco:

- siłami co najmniej brygady utrzymać od wieczora 5.01 do

rana 6.01 rubież DOBRE, CZARNOGŁÓW, GARCZYN MAŁY, JANÓWEK, od-
tworzyć odwód brygady w sile do batalionu prawdopodobnie w rejo-
nie ZALESIE, POŁAZIE, ZAWADY i zabezpieczyć podejście, rozwinię-
cie i uderzenie świeżych sił z głębi;

- pod osłoną nocy przegrupować z głębi dwa związki taktycz-
ne po drogach:

- STOCZEK, TRAWY;
- ZUZUŁKA, PNIEWNIK;
- WĘGRÓW, CZERWONKA

i rozwinąć się w ugrupowanie przedbojowe na rubieży: TRAWY,
PNIEWNIK, NOJSZEW, KOSZEWNICA;

- w godzinach rannych wykonać uderzenie w kierunkach:
- ANTONINA-LEONTYNA - siłami brygady;
- CZARNOGŁÓW - ALEKSANDRÓW - siłami związku taktycznego;
- w zadaniu bliższym rozbić pierwszy rzut brygady oraz jego
odwody i opanować rubież WÓLKA MŁĘDZKA, WISNIEW, ZEBRÓW;
- w zadaniu dalszym rozbić 41BZ na całej głębokości obrony
oraz odwody 4DZ i opanować rubież: CZARNA, ANGIELINEK, PRZYTOKA;
- główne uderzenie wykonać w kierunku BRZEZNIAK, CZARNA.

3. Natarcie tych sił może wspierać do dwóch eskadr śmigłow-
ców bojowych, siedem dywizjonów artylerii lufowej i raketowej,
do dwóch dyonów ppanc, dyon rakiet taktycznych. Lotnictwo myś-
liwsko-bombowe może oddziaływać na pułk wysiłkiem 3-4
pułko/lotów na dobę (90-120 s/lotów).

Z elementów systemu dowodzenia mogą być rozwinięte:

- WSD armii;
- dwa stanowiska dowodzenia dywizji, jedno brygady;
- trzy stanowiska dowodzenia pułku.

4. Silną stroną nieprzyjaciela jest:

- posiadanie silnego wsparcia ze strony lotnictwa
myśliwsko-bombowego i śmigłowców bojowych;
- możliwość wyboru kierunku głównego uderzenia oraz czasu

wznowienia natarcia;

Słabą stroną nieprzyjaciela jest mała odporność środków łączności radiowej na zakłócenia radiowe.

5. Obiektami stanowiącymi największe zagrożenie są: drt, dywizjony artylerii raketowej, śmigłowce bojowe w czasie prowadzenia ognia; oddziały ogólnowojskowe w czasie wykonywania uderzenia; ewentualny taktyczny desant powietrzny w rejonie drugiego rzutu brygady.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Roman KWECKA

Wydrukowano w 130 egz.
Egz. nr 1-10 Oprac. metod.
Egz. nr 11-130 Bibl.Gł.DZN
Wyk. mjr Kwecka
Druk R.K. dnia 19.10.95r.
Druk AON nr pf-720/WW
Korekta autorska.

~~4/82N/P~~

BIBLIOTEKA GŁÓWNA-ARCHIWUM
Akademii Obrony Narodowej
Nr ewid. 56553

